

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

24. julij 1968 - LETO IV. Št. 13 (75) - Cena 0,30 dinarjev - Poština plačana v gotovini.

PO VSEH RUDARSKIH REVIRJIH SO BILE 3. JULIJA POSEBNE PRIREDITVE, NA KATERIH SO SE ZBRALI RUDARJI V SVEČANIH CRNIH RUDARSKIH OBLACILIH.

SVEČANO SMO PROSLAVILI RUDARSKI PRAZNIK IN DAN BORCA

Kljub težavam, ki spremljajo velenjske rudarje, je minil letošnji dan rudarjev tako slavnostno kot že dolgo ne. — K prazničnemu vzdušju je prispevala svoj delež tudi 10-letnica dela in razvoja rudarskega šolskega centra. — Vse prireditve pa so bile povezane s praznovanjem Dneva borca.

Ze dan pred 3. julijem so bili v Velenju praznično razpoloženi. V kulturnem domu je bila posebna svečanost, kjer je predsednik občinske skupščine podelil 19 delavcem iz rudnika in 42 članom delovne skupnosti iz rudarskega šolskega centra visoka odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik SFRJ Josip Broz Tito. Tu so tudi razdelili priznanja in nagrade tistim, ki so pri velenjskem rudniku zaposleni že dvajset let. Hkrati pa so se poslovili tudi od 31 sotovarišev, ki so letos odšli v zaslužen pokoj in jim dali priznanja ter male rudarske svetilke. Pred kulturnim domom pa sta telesno vzgojni društvi iz Soštanja in Velenja s svojimi sekcijami nastopili na športni akademiji.

Naslednjega dne so v Velenju že od ranega jutra odmevali zvoki rudarske godbe. Iz središča mesta je dopoldne krenila proti kotalkališču tradicionalna rudarska parada. V njej je sodelovalo več sto uniformiranih rudarjev in dve rudarski godbi, starejša iz rudnika in mladinska iz rudarskega šolskega centra. Sodelovali pa so tudi absolventi rudarskega šolskega centra, pevci moškega zbora Kajuh in športniki telesno vzgojnega društva Partizan. Ob poti so

jo Velenjčani toplo pozdravljali. Zatem pa so se vsi zbrali na kotalkališču, kjer je bila rudarska proslava in skok čez kožo. Na proslavi je bilo več tisoč domačinov, navzoči pa so bili še FRANC LESKOSEK-LUKA, ki je prvi častni član kolektiva velenjskih rudarjev, LEOPOLD KRESE, predsednik republiške gospodarske zbornice, TONE TRIBUŠAN, podpredsednik republiškega sveta sindikatov, JOŽE GLOBACNIK, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev rudarstva in industrije, PETER KRAPEZ, predsednik občinske skupščine Velenje, KRISTIAN HRATEL, politični sekretar občinskega komiteja ZKS, MILAN ŠTERBAN, predsednik občinske konference SZDL in drugi.

Na proslavi je govoril o pomenu rudarskega praznovanja predsednik centralnega delavskega sveta rudnika Karel Šilih. Dejal je, da so si rudarji Slovenije izbrali 3. julij za svoj stanovski praznik v spomin na revolucionarno in razredno zavest. Na ta dan se spominjajo preteklih dni in skušajo v odkriti in prisrčni besedi povedati kakšen je nji-

hov današnji položaj in kakšno mesto ter naloge imajo pri delu, ki jih terja družbena skupnost. Poudaril je, da bodo velenjski rudarji še naprej odločno odstranjevali vse ovire, ki bi ogrožale cilje družbene in gospodarske reforme.

Zatem je vodja rudarskega ceremoniala skoka čez kožo Ciril Grebenšek napovedal, da bodo v rudarsko skupnost sprejeli 200 mladih rudarjev, tehnikov, električarjev in kovinarjev. Absolventi rudarskega šolskega centra so izpili čašo piva in skočili čez napeto rudarsko kožo. Pred vsemi so se zaobljubili, da bodo ostali rudarji do konca svojega življenja in zvesto nadaljevali delo starejših rudarjev.

NA PROSLAVI V ŠALEKU JE GOVORIL PREDSEDNIK REPUBLIŠKEGA ZDRUŽENJA ZB NOV FRANC LESKOSEK-LUKA

PROSLAVA DNEVA VSTAJE IN VELIKO GASILSKO SLAVJE

VEČ TISOČ LJUDI SE JE V NEDELJO ZBRALO NA VELIKI PROSLAVI DNEVA VSTAJE V ŠALEKU ● GASILCI IZ ŠALEKA PA SO PROSLAVLJALI 35-LETNICO OBSTOJA NJIHOVEGA GASILSKEGA DRUŠTVA ● V PROGRAMU SO SODELOVALI TUDI VOJAKI CELJSKE GARNIZIJE, KI JIH JE VODIL MAJOR FRANJO GUSIČ.

Ze v zgodnjih jutranjih urah so se začeli zbirati v vasi in na bližnjih gričih pripadniki JLA iz celjske kasarne Jožeta Meniha. Naloga napadalcev pod vodstvom kapetana Milana Zagorca je bila, da z dveh strani napadejo vas Šalek in jo zavzamejo. Njim po robu pa se je postavila vojaška enota, kateri je načeloval kapetan Slavko Zelezič. Napadalcem so ob pomoči aviona iz aerokluba Slovenj Gradec in padalca, ki je skočil na travnik blizu gasilskega doma, uspešno zavzeli Šalek. Nato pa so vsi udeleženci vojaškega napada svečano prikorakali v vas in mimo tribune s katere so jih pozdravili gostje.

Francu Leskošku-Luki, ki je bil pokrovitelj proslave, so zatem raportirali gasilci in ga prosili za dovoljenje za začetek velike parade. Mimo tribune so se zvrstile gasilske enote in gasilska vozila ter vozila varnostnih organov. V slovesnem mimohodu so sodelovali gasilci iz več kot 40 gasilskih društev.

Jože Melanšek iz Šaleka je na proslavi govoril o razvoju in delu gasilskega društva Šalek, ki so ga ustanovili pred 35 leti. Ze leto po ustanovitvi društva so sklenili, da bodo v vasi zgradili gasilski dom. Nato pa je Melanšek povedal, da so bili gasilci iz Šaleka vsekozi narodno zavedni. Na seji 6. aprila 1941 so sklenili, da se bodo vsi postavili po robu okupatorju. Ze leta 1942 so nekateri med njimi odšli v partizane. Dve leti kasneje so se vsi starejši gasilci iz Šaleka vključili v brigado Toneta Tomšiča. »Zato se danes spominjamo vseh tistih hrabrih gasilcev iz Šaleka,« je na proslavi dejal Jože Melanšek, »ki so darovali svoja življenja za svobodo.«

Tudi po osvoboditvi so se gasilci iz Šaleka ponovno pridružili obnovi domovine. Razmahnil pa so spet delo v gasilskem društvu. Poleg ostalega so začeli zbirati denar za gasilski dom. 1955. leta so zgradili že temelje za dom. Kmetje so darovali les, ostali vaščani pa so delali prostovoljno. Društvo si je kasneje kupilo še avtomobil in težko brizgalno.

Na proslavi dneva vstaje in jubileja gasilskega društva, je v Šaleku imel slavnostni govor predsednik republiškega združenja ZB NOV Franc Leskošek-Luka, ki je prevzel tudi pokroviteljstvo nad proslavo. (Njegov govor objavljamo skoraj v celoti na 4. strani.) Veliko število prebivalcev iz Šaleške doline in navzoči gasilci ter pripadniki JLA so njegov govor navdušeno pozdravili.

V veliki gasilski paradi v Šaleku so sodelovali tudi najmlajši gasilci

Udeleženci pa so z zborovanjem v Šaleku poslali brzojavko delegaciji demokratične republike Vietnam in Združenim državam Amerike, ki sta na mirovnih pogajanjih v Parizu. V brzojavki podpirajo napore delegacije Demokratične republike Vietnam, da bi ZDA čimprej ustavile svoje agresivne napade na nedolžno vietnamsko ljudstvo.

Komandir občinske gasilske zveze Egidij Petretič je podelil diplomu gasilskemu društvu Šalek za uspešno 35-letno delo. Razdelil pa je tudi diplome in pokale nastopajočim gasilskim desetinam za dosežene rezultate na občinskem tekmovanju, ki je bilo tega

dne v Šaleku. Pri mladincih je bila prva desetina iz Šaleka, pri pionirjih pa desetina industrijskega gasilskega društva RLV.

Popoldne so razdelili tudi pokale družbeno-političnih organizacij posameznim gasilskim enotam, ki so sodelovale na posebnem tekmovanju. Moška desetina gasilskega društva Velenje-mesto je osvojila pokal občinske konference SZDL, ženska desetina iz Šaleka pokal občinskega združenja ZB-NOV in mladinska desetina iz Šaleka pokal občinskega komiteja ZMS.

Proslavljanje pa so v Šaleku nadaljevali še popoldan. V prijetnem razpoloženju, čeprav je deževalo, so se zabavali in vrteli ob zvokih ansambla Branka Štajnerja iz Zalca.

Predsednik centralnega delavskega sveta rudnika KAREL ŠILIH je govoril na osrednji rudarski proslavi

Pred letnimi počitnicami so odborniki reševali vroče zadeve

KOT VSI PREDSTAVNIŠKI ORGANI, SE JE TUDI OBČINSKA SKUPŠČINA VELENJE SESTALA PRED DNEVI NA REDNI SEJLI V 22. TOČKAH DNEVNEGA REDA JE OBRAVNAVALA NEKAJ TRENUTNO NAJBOLJ PEREČIH PROBLEMOV V NAŠI OBČINI.

Najprej so odborniki občinske skupščine obravnavali gospodarska gibanja v naši občini. Ob tej priliki so ugotovili, da se gospodarstvo občine v poprečju nekoliko boljše razvija kot se je v enakem obdobju lanskega leta, toda to je samo poprečje, saj so nekatere organizacije napravile viden napredek, kot npr. tovarna gospodinske opreme »Gorenje«, nekatere pa bistveno zaostajajo, kot npr. tovarna usnja Soštanj in še nekatere druge. Letos se je v celotnem gospodarstvu izboljšal odnos med plačano realizacijo in osebnimi dohodki, kar je razvidno iz tega, da se je v prvih štirih mesecih plačana realizacija povečala za 3

odstotke, osebni dohodki pa za 6 odstotkov, dočim so se v enakem obdobju lanskega leta osebni dohodki povečali kar za polovico manj sredstev kot aprila lanskega leta; krediti za obratna sredstva pa so se povečali kar za 43 odstotkov. Poraba sredstev za investicije v letošnjem letu je za 6 odstotkov manjša kot je bila v enakem obdobju lanskega leta. Industrijska proizvodnja je letos večja za 28 odstotkov, vendar takšnemu povečanju proizvodnje ni sledilo sorazmerno povečanje prodaje, zato so zaloge gotovih izdelkov kar za 2,9 krat večje kot ob koncu aprila 1967 oziroma za 7 odstotkov višje od zalog v lanskem decembru.

Zelo neugodno sliko kaže tudi izvoz industrijskih izdelkov, ki je dosegel komaj 22 odstotkov doseženega izvoza v enakem obdobju leta 1967. V marcu in aprilu se je opazilo rahlo povečanje zaposlenih v industriji, kljub temu pa je letošnje štirimesečno poprečje števila zaposlenih še vedno nižje kot je bilo v enakem obdobju lani. Promet v trgovini se je letos povečal za 10 odstotkov, v družbenem sektorju gostinstva pa je padel. Tudi turistov je kar za 21 odstotkov manj. Število zaposlenih v zasebnem sektorju pa postopoma narašča.

Reforma je v naši občini pozitivno vplivala na skladnejši odnos med proizvodnjo, zaposlenostjo, osebnimi dohodki in produktivnostjo, na drugi

PRIZNANJA GASILCEM IZ DRUŽMIRJA

Občinska gasilska zveza iz Velenja je podelila 24 članom gasilskega društva iz Družmirja posebna priznanja za dolgoletno in uspešno službovanje v gasilski organizaciji. Na proslavi 60. obnice obstoja društva je komandir občinske gasilske zveze Egidij Petretič izročil priznanja odlikovanim gasilcem.

Za 40-letno delo so dobili priznanja Anton Novak in Franc Dermol. Za 30-letno delo Anton Cepelnik, Adolf Ručman, Anton Perovec, Franc Srebrne st., Anton Hliš, Franc Brodnik, Ciril Tavčar in Jože Srebotnik. Karl Novak, Jože Perovec st., Rudi Dvornik, Jožef Verbič, Franc Blazič in Franc Rotnik, so dobili priznanja za 20-letno delo. 10 let pa v gasilstvu uspešno delajo Janko Kováčec, Franc Uranjek, Simon Koselj, Maks Kladnik, Jože Perovec ml., Stanko Srebotnik, Rudi Novak in Stanko Kozlevčar.

Parada črnouniformiranih rudarjev

Skočil je čez kožo in postal rudar

Dekle mu je pripelo rdeč nagelj

strani pa je prehod na intenzivnejše gospodarstvo povzročil velike probleme na področju zaposlovanja v naši občini.

NAD DVE TRETJINI NEZAPOSLENIH JE BREZ KVALIFIKACIJE

Stopnja nezaposlenosti, računana od skupnega števila zaposlenih znaša 6 odstotkov in je dvakrat višje kot v Sloveniji. Značilno za nezaposlene v naši občini je, da je med njimi malo visokokvalificiranih delavcev; saj je 82 odstotkov vseh nezaposlenih brez vsake kvalifikacije, od tega pa je kar 75 odstotkov žensk. Koncem leta 1966 je bilo 445 brezposelnih, koncem leta 1967 pa že 609, do kraja letošnjega leta se je to število povečalo na 680, maja pa jih je bilo 590. 53 odstotkov nezaposlenih je starih od 15 do 25 let, 87 odstotkov te mladine pa je brez vsake kvalifikacije. Iz teh po-

(Dalje na 2. strani)

AVTO RALLY ZA NAGRADO PETIH DOLIN

SODELUJEJO AMD IZ VELENJA, ŽALCA, ŠMARTNEGA OB PAKI, LJUBNEGA OB SAVINJI, RAVEN NA KOROŠKEM, DRAVOGRADA IN SLOVENJ GRADCA

V VELENJU: od 7. do 11. ure: spretnostna vožnja nastopajočih pri sodobni opremi, ob 14. uri meddruštvene GO-CART dirke pri sodobni opremi, popoldne ob Velenjskem jezeru pljnk; nastopajo zabavni ansambli in pevci. Na nogometnem igrišču bo tekma med reprezentancama Štajerske in Koroške

18. AVGUST

Ob Velenjskem jezeru bodo izžrebali vstopnice

NADALJEVANJE S PRVE STRANI

ODBORNIKI RAZPRAVLJALI PRED POČITNICAMI

datkov je razvidno, da je kvalifikacijska in spolna struktura nezaposlenih v naši občini takšna, da jo je izredno težko reševati in da bo zaradi tega ta problem v naši občini še dalj časa izredno pereč. Težaven zaradi tega, ker podatki o starostni strukturi zaposlenih delavcev kažejo, da bodo možnosti zaposlovanja naših delavcev zaradi upokojevanja minimalne, saj je v občini komaj 5,5 odstotkov zaposlenih z delovnim stažom nad 25 let in komaj 2 odstotka, ki imajo nad 30 let delovne dobe in bodo v naslednjih letih odšli v pokoj.

V razpravi o gibanju gospodarstva so odborniki podrobneje analizirali položaj v podjetju Polipev v Soštanju ter v tovarni usnja Soštanj, kjer je že kar kritična situacija. Sklenili so, da mora občinska skupščina podpreti prizadevanja, da se bodo nekatere obveznosti tovarne usnja odložile in da bo to podjetje pridobilo take kadre, ki bodo obvladali vse zahtevnejše proizvodne postopke ter uvažali proizvodnjo takih proizvodov, ki se lahko prodajo, ker se zaloge v podjetju preveč kopičijo.

Svetu za gospodarstvo je občinska skupščina naročila, da mora stanje v podjetju spravi zasledovati in ustrezno intervenirati, če se stanje ne bo začelo izboljševati.

Rešitev problema zaposlovanja pa je po mnenju občinske skupščine predvsem v povečanju gospodarske aktivnosti vseh podjetij v občini, ker mora biti med gibanjem zaposlenosti in razvojem gospodarstva določena organska povezava. Delna rešitev tega problema je tudi v zagotovitvi poklicnega usposabljanja mladine, ki ni dokončala osnovne šole, kar bo urejeno v bližnji prihodnosti z izdanim republikanskim zakonom in z zmanjšanjem honorarnega ter nadurnega dela in za-

poslovanja upokojevcev ter zaposlitvev začasno nezaposlenih na takih delovnih mestih.

Odborniki občinske skupščine so tudi zahtevali, da se določijo za določanje brezposelnih enotni kriteriji, kajti za nezaposlenega se naj šteje samo tisti, kateremu je zaposlitev edini vir preživljanja.

NOVE ZAZIDAVE V ŠOŠTANJU MED ŽELEZNICO IN PAKO

Na seji so odborniki občinske skupščine, na predlog občinskega sveta za urbanizem, sprejeli odlok o zazidalnem načrtu za del mesta Soštanj med železniško progo in Pako. Zazidalni načrt predvideva, da se bo del tega območja uporabil za gradnjo nove kinodvorane, telovadnice ter stanovanjskih hiš v družbeni lastnini, del pa za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš. Te hiše bo možno graditi na območju med Pako in železniško progo, zapadno od Koroške ceste ter ob potoku Pečovnici pri Ograjšku. Verjetno bo javna dražba gradbenih parcel razpisana v jesenskih mesecih.

Zazidalni okoliš leži na eksploatacijskem območju rudnika lignita Velenje in bo moral zaradi tega vsak investitor podpisati izjavo, da se odpoveduje odškodnini, če bi zaradi rudarskih del prišlo do porušitve ali poškodbe gradbenega objekta. Te poškodbe pa so le malo verjetne, ker se zaradi železniške proge premog na tem območju verjetno ne bo pridobival.

Zazidalni okoliš leži na eksploatacijskem območju rudnika lignita Velenje in bo moral zaradi tega vsak investitor podpisati izjavo, da se odpoveduje odškodnini, če bi zaradi rudarskih del prišlo do porušitve ali poškodbe gradbenega objekta. Te poškodbe pa so le malo verjetne, ker se zaradi železniške proge premog na tem območju verjetno ne bo pridobival.

CESTO MED VELENJEM IN ŠOŠTANJEM BODO GRADILI OB LEVEM BREGU PAKO

Ostra razprava se je razvila glede trase bodoče ceste II. reda med Velenjem in Soštanjem. Za gradnjo te ceste so zagotovljena potrebna sredstva, sporna pa je njena trasa. Cestno podjetje Celje, ki mora to cesto zgraditi na račun rudnika lignita, ima lokacijsko in gradbeno dovoljenje za gradnjo ceste ob levem bregu Pako po zemljišču TE Soštanj, mimo obrata lesne volne podjetja LIK, s priključkom na ostalo cestno omrežje na Glavnem trgu v Soštanju. Gradnja ceste po tej trasi je najcenejša in za Soštanj najprimernejša, ker bo tako tranzitni promet speljan mimo strogega mestnega središča. Gradnja ceste po že odobreni varianti pa je na seji odločno nasprotoval direktor termoelektrarne Ljuzje Ribič in predlagal, da cesta pri Mrazu prekorači Pako in poteka dalje med Pako in železnico ter se priključi pri hotelu »Kajuhov dom« na ostalo prometno omrežje. Gradnja po tej varianti pa je znatno dražja in prometno manj ugodna. TE Soštanj utemeljuje svoje nasprotovanje gradnji ceste po odobreni trasi, ker bi se ji s tem zmanjšal prostor za njene objekte in ker bi istočasno gradnja ceste delno ovirala gradnjo nove termoelektrarne. Čeprav so stališča TE Soštanj deloma upravičena, jih občinska skupščina ni mogla sprejeti, ker ni nobenega kritja za povečane stroške gradnje ceste po predlagani varianti in ker bi se postopek za izdajo novega dovoljenja zelo zavlekel. Vprašanje pa je, če bi železniško podjetje sploh pristalo na gradnjo ceste v železniškem varnostnem pasu. Zaradi tega je skupščina z večino glasov sprejela sklep, da je gradnja nadomestne ceste med Velenjem in Soštanjem po zemljišču TE Soštanj v splošno korist in da je zaradi tega dopusten upravni prenos tega zemljišča na cestno podjetje Celje.

Ostra razprava se je razvila glede trase bodoče ceste II. reda med Velenjem in Soštanjem. Za gradnjo te ceste so zagotovljena potrebna sredstva, sporna pa je njena trasa. Cestno podjetje Celje, ki mora to cesto zgraditi na račun rudnika lignita, ima lokacijsko in gradbeno dovoljenje za gradnjo ceste ob levem bregu Pako po zemljišču TE Soštanj, mimo obrata lesne volne podjetja LIK, s priključkom na ostalo cestno omrežje na Glavnem trgu v Soštanju. Gradnja ceste po tej trasi je najcenejša in za Soštanj najprimernejša, ker bo tako tranzitni promet speljan mimo strogega mestnega središča. Gradnja ceste po že odobreni varianti pa je na seji odločno nasprotoval direktor termoelektrarne Ljuzje Ribič in predlagal, da cesta pri Mrazu prekorači Pako in poteka dalje med Pako in železnico ter se priključi pri hotelu »Kajuhov dom« na ostalo prometno omrežje. Gradnja po tej varianti pa je znatno dražja in prometno manj ugodna. TE Soštanj utemeljuje svoje nasprotovanje gradnji ceste po odobreni trasi, ker bi se ji s tem zmanjšal prostor za njene objekte in ker bi istočasno gradnja ceste delno ovirala gradnjo nove termoelektrarne. Čeprav so stališča TE Soštanj deloma upravičena, jih občinska skupščina ni mogla sprejeti, ker ni nobenega kritja za povečane stroške gradnje ceste po predlagani varianti in ker bi se postopek za izdajo novega dovoljenja zelo zavlekel. Vprašanje pa je, če bi železniško podjetje sploh pristalo na gradnjo ceste v železniškem varnostnem pasu. Zaradi tega je skupščina z večino glasov sprejela sklep, da je gradnja nadomestne ceste med Velenjem in Soštanjem po zemljišču TE Soštanj v splošno korist in da je zaradi tega dopusten upravni prenos tega zemljišča na cestno podjetje Celje.

SKRB ZA UDELEŽENCE NARODNO OSVOBODILNE BORBE

Na seji občinske skupščine je bilo sprejetih še več odlokov, priporočil in drugih sklepov, ki jih objavljamo v današnji številki Skupščinskega Saleškega rudarja.

PROMETNI DAVEK NA ALKOHOLNE PIJACE V BODOČE OD KOLICINE

Zvezna skupščina je nedavno ugodila za več let trajajočim zahtevam slovenskih gospodarstvenikov, da bi se naj prometni davek na alkoholne pijače plačeval od količine in ne od vrednosti prodanih pijač. Šele nedavno je bil uveden zvezni prometni davek na alkoholne pijače, ki se odmerja od litra prodanih pijač, hkrati pa so bile pooblašene republike in občine, da na enak način določijo tudi svoj prometni davek. Občinski prometni davek od litra se bo začel plačevati s 1, 8, 1968. Prometni davek na alkoholne pijače bo enoten za trgovino in gostinstvo. V trgovini bo enak kot je bilo doslej, gostinska podjetja pa imajo celo možnost za določeno znižanje cen piva, če bodo smatrala to za umestno. To je zaradi tega, ker bo znašal občinski prometni davek na polilitero steklenice piva 20 para, v Slovenji Gradec pa znaša kar 27,5 par.

Kot je znano gre polovico občinskega prometnega davka na alkoholne pijače v občinski proračun, ostala polovica pa za financiranje šolstva.

PODPRLI SO PRIZADEVANJA ZA ČIM HITREJŠI ZACETEK DEL PRI GRADNJI NOVE ELEKTRARNE

Odborniki občinske skupščine so na seji podprli odločno prizadevanja vodstva TE Soštanj in izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da bi se kreditna pogodba za gradnjo TE Soštanj čimprej sklenila. Kot je znano, se mora kreditna banka v Ljubljani, po sklepu zbora za gospodarstvo izvršnega sveta SRS, do konca julija 1968 odločiti, ali bo sprejela kreditiranje gradnje nove TE Soštanj ali ne. Če tega ta banka ne bo storila, se bo zadeva sigurno zavlekla z iskanjem nove banke, ki bi kreditirala investicijo in bo občinska skupščina zaradi tega podprla vse ukrepe samoupravnih organov TE Soštanj in rudnika lignita Velenje, ki jih bodo storili zaradi nezaključnega zavlačevanja podpisa kreditne pogodbe za gradnjo tega, za vso Slovenijo tako pomembnega energetskega objekta, za katerega se bo večino sredstev zbralo z zakonskimi predpisi.

Občinska skupščina je sklenila, da bo najela pri kreditni banki posojilo za kredite nekaterih nerešenih problemov. Ti krediti so: za modernizacijo ceste Gorenje-Smartno ob Paki v višini 400 tisoč dinarjev, za adaptacijo šole v Cirkovcah 85 tisoč dinarjev, za gradnjo novega gasilnega doma v Soštanju 100 tisoč dinarjev in za kreditiranje občinskih stanovanj kmetov-borcev NOV 50 tisoč dinarjev.

Na seji občinske skupščine je bilo sprejetih še več odlokov, priporočil in drugih sklepov, ki jih objavljamo v današnji številki Skupščinskega Saleškega rudarja.

Problem borcev se v občini Velenje je dalj časa uspešno rešujejo, zaradi tega je poročilo o izvajanju sta-

lišé in priporočil o družbeni skrbi za udeležence narodnoosvobodilne borbe, ki so ga odborniki občinske skupščine prav tako obravnavali, ugotovilo nadaljnji napredek na tem področju. V občini je 2125 članov ZB NOV, od tega je 485 aktivnih borcev, 630 pa organiziranih sodelavcev, ki imajo čas organiziranega in aktivnega sodelovanja ugotovljen v dvojnem ali enojnem trajanju. Okoli 500 udeležencev NOB pa si priznane posebne dobe se ureja. Borcev in organiziranih sodelavcev z NOV pred 9. 9. 1943 je 135, od tega 66 upokojevcev, ostali pa so kmetje ali so še v delovnem razmerju. V občini je 8 nosilcev Partizanske spomenice 1941. V občini je 158 osebnih in 180 družinskih vojaških invalidov. V zadnjih letih so bili mnogi problemi teh borcev, ki so v občinski pristojnosti, uspešno rešeni. Skoraj v celoti so rešeni najbolj pereči stanovanjski problemi zaposlenih in upokojenih udeležencev NOV. V zadnjih dveh letih so se s pomočjo podjetij zbrala precejšnja sredstva za obnovo podeželskih stanovanj hiš kmetov-borcev. Število občinskih priznavalnih je naraslo na 65, dijaško pomoč pa trenutno prejema 26 otrok borcev NOV. Manj uspešno pa se rešujejo razna sistemska vprašanja udeležencev NOV, ki se urejajo z veznišimi in republiški predpisi. Mnogo udeležencev NOV prejema izredno nizke pokojnine, republika še ni izdala spremembe zakona o vojaških vojni invalidnih in o republiških priznavalnih, ni še rešeno vprašanje družinskih pokojnin za po osvoboditvi umrle vojaške vojne invalidne I, II, kategorije in ne vprašanje družinske invalidnine za nekatere matere oziroma vdove in NOB padlih borcev, ki še vedno prejema invalidnino v znesku 1200 starih dinarjev mesečno. Občinska skupščina je sklenila predlagati pristojnim organom, da bi hitreje reševali te probleme, sama pa se je zavzela, da bo tudi v bodoče z enako prizadestnostjo reševala vse odprte probleme udeležencev NOV, ki so v njeni pristojnosti.

PROMETNI DAVEK NA ALKOHOLNE PIJACE V BODOČE OD KOLICINE

Zvezna skupščina je nedavno ugodila za več let trajajočim zahtevam slovenskih gospodarstvenikov, da bi se naj prometni davek na alkoholne pijače plačeval od količine in ne od vrednosti prodanih pijač. Šele nedavno je bil uveden zvezni prometni davek na alkoholne pijače, ki se odmerja od litra prodanih pijač, hkrati pa so bile pooblašene republike in občine, da na enak način določijo tudi svoj prometni davek. Občinski prometni davek od litra se bo začel plačevati s 1, 8, 1968. Prometni davek na alkoholne pijače bo enoten za trgovino in gostinstvo. V trgovini bo enak kot je bilo doslej, gostinska podjetja pa imajo celo možnost za določeno znižanje cen piva, če bodo smatrala to za umestno. To je zaradi tega, ker bo znašal občinski prometni davek na polilitero steklenice piva 20 para, v Slovenji Gradec pa znaša kar 27,5 par.

Kot je znano gre polovico občinskega prometnega davka na alkoholne pijače v občinski proračun, ostala polovica pa za financiranje šolstva.

PODPRLI SO PRIZADEVANJA ZA ČIM HITREJŠI ZACETEK DEL PRI GRADNJI NOVE ELEKTRARNE

Odborniki občinske skupščine so na seji podprli odločno prizadevanja vodstva TE Soštanj in izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, da bi se kreditna pogodba za gradnjo TE Soštanj čimprej sklenila. Kot je znano, se mora kreditna banka v Ljubljani, po sklepu zbora za gospodarstvo izvršnega sveta SRS, do konca julija 1968 odločiti, ali bo sprejela kreditiranje gradnje nove TE Soštanj ali ne. Če tega ta banka ne bo storila, se bo zadeva sigurno zavlekla z iskanjem nove banke, ki bi kreditirala investicijo in bo občinska skupščina zaradi tega podprla vse ukrepe samoupravnih organov TE Soštanj in rudnika lignita Velenje, ki jih bodo storili zaradi nezaključnega zavlačevanja podpisa kreditne pogodbe za gradnjo tega, za vso Slovenijo tako pomembnega energetskega objekta, za katerega se bo večino sredstev zbralo z zakonskimi predpisi.

Občinska skupščina je sklenila, da bo najela pri kreditni banki posojilo za kredite nekaterih nerešenih problemov. Ti krediti so: za modernizacijo ceste Gorenje-Smartno ob Paki v višini 400 tisoč dinarjev, za adaptacijo šole v Cirkovcah 85 tisoč dinarjev, za gradnjo novega gasilnega doma v Soštanju 100 tisoč dinarjev in za kreditiranje občinskih stanovanj kmetov-borcev NOV 50 tisoč dinarjev.

Na seji občinske skupščine je bilo sprejetih še več odlokov, priporočil in drugih sklepov, ki jih objavljamo v današnji številki Skupščinskega Saleškega rudarja.

60-letnica gasilskega društva Družmirje

Nova gasilna brizgalna

Družmirčani so svečano proslavili 60-letnico gasilskega društva. — Za njih je bil to pomemben krajevni praznik. — Na proslavi je govoril Miloš Volk, sin soustanovitelja gasilskega društva Jakoba Volka.

Ze 1890. leta so v Družmirju začeli ustanavljati gasilsko društvo, ki naj bi bilo nekakšna podružnica šoštanjskega »feuerwehra«. To pa zavednim Družmirčanom ni bilo všeč,

nes živi od teh le še 85-letni Jakob Slomšek, ki je bil navzoč tudi na jubilejni proslavi v Družmirju. Pomembno je bilo, da so na občnem zboru sklenili, da bodo na vseh va-

ših ljudi dobili že pred šestdesetimi leti slovensko gasilsko društvo. Ko je na jubilejni proslavi v Družmirju govoril Miloš Volk o uspehih, ki jih je društvo doseglo, je posebej poudaril, da vsi vaščani z ljubezno in razumevanjem podporajo gasilsko društvo pri njegovem delu. Zato so skupnimi močmi nabavili razno gasilsko orodje in opremo in 1949. leta zgradili sedanji gasilski dom. Zato ni čudno, da so gasilci v Družmirju pomembno in častljivo obletnico svečano proslavili. Slovesnosti so se začele s paradno kateri so sodelovale gasilske enote iz večih društev. V paradi pa smo videli tudi dva gasilska voza na konjsko vprego iz leta 1912 in 1913, ki sta last gasilskega društva iz Družmirja.

Za gasilce iz Družmirja pa je bil praznik tembolj pomemben, ker so dobili novo avtomatično brizgalno Rosenbauer. Ta jim bo v veliko pomoč pri gašenju požarov.

Društvo je za uspešno delo dobilo diplomu občinske gasilske zveze. Priznanja za dolgoletno delo pa je dobilo tudi 24 gasilcev.

Na gasilskem praznovanju v Družmirju je govoril MILOŠ VOLK

zato so priprave zavlekli. Tri leta pozneje je v rudniku Velenje izbruhnil požar in so zato ponovno začeli ustanavljati gasilsko društvo. Do uresničitve pa ni prišlo niti leto kasneje, ko je spet gorelo pri Rotniku. Ponovno so začeli razpravljati o ustanovitvi društva leta 1906, ko je gorelo v usnjarni, ker so tokrat vaščani iz Družmirja pomagali pri gašenju požara.

Vpliv nemško usmerjenih vaščanov je padel 1907. leta, ko so vaščani volili svojega poslanca Ježovnika na državnih zborskih volitvah. Družmirčani so v tem času imenovali v pripravljalni odbor domačine Ivana Dvornika, Ivana Gregorevčnika, Josipa Rotnika, Ferda Stoparja in Antona Novaka. Pripravili so vse potrebno in imeli 19. julija 1909. leta ustanovni občni zbor. Navzočih je bilo 40 članov. Da-

Castiljiva veterana iz l. 1912 in 1930

V vrtcih nov način plačevanja varstva

Príčkavali smo, da bo zakon uredil tudi dnevno varstvo otrok (vzgojo, nego, varstvo, prehrano itd., predšolskih otrok). Tega pa zakon ni uredil, vsaj ne v celoti in dokončno. Določa namreč le to, da skupnost otroškega varstva lahko prispeva k stroškom dnevnega varstva otrok tistih staršev, ki sami tega ne bi zmogli. To pa pomeni, da mora vzgojno varstveni zavod (vrtec) vse stroške svojih storitev pokriti iz plačil staršev, izvemši osebne dohodka vzgojiteljev. Skupnost otroškega varstva pa pomaga le takim, ki niso v stanju plačevati teh storitev.

V DECEMBRU 1967. LETA JE REPUBLIŠKA SKUPŠČINA SPREJELA ZAKON O OTROŠKEM VARSTVU. ZAKON JE KLJUB POMANJKLJIVOSTIM, KI JIH SE IMA, VENDARLE IZPOPOLNIL HUDO VRZEL. PREDVSEM JE UZAKONIL OBVEZNE VIRE ZA FINANCIRANJE INVESTICIJ V OBJEKTE IN OPREMO OTROŠKEGA VARSTVA.

Starši, ki imajo do 200 dinarjev mesečnih dohodkov na družinskega člana in živijo v težjih socialnih prilikah, lahko naslovijo na vzgojno varstveno ustanovo vlogo za oprostitve vzgojnine in delne ali celotne oprostitve plačevanja hrane za otroka v vzgojno varstveni ustanovi.

Družina, ki ima v vzgojno varstveni ustanovi več otrok, ima pri plačevanju vzgojnine naslednji popust:

- za drugega otroka 10 %
- za tretjega otroka 20 %
- za četrtega in več 40 %

Otroci, ki bodo v varstvu več kot 5 ur dnevno, bodo imeli v vzgojno varstveni ustanovi poleg malice tudi kosilo.

Kot je že omenjeno, lahko starši, ki žive v težjih ekonomskih razmerah, vložijo na upravo vzgojno varstvene ustanove vlogo za delno ali celotno oprostitve plačevanja hrane in prispevka za varstvo po tabeli.

Osebnostne dohodka vzgojiteljev plačuje še naprej Temeljna izobraževalna skupnost.

Lestvica, ki jo je potrdila občinska skupščina velja le do konca tega leta.

Ker je vpis predšolskih otrok v vzgojno varstveno ustanovo Velenje že izvršen, prosijo vse starše, da morebitne spremembe, ki bi nastale z novimi cenami, sporočijo najkasneje do 15. avgusta upravi VVZ Velenje. Tam dobite tudi vse ostale informacije.

SKOK BREZ SODČKOV

Skok čez kožo je star rudarski obred, ki ima tudi nekaj svojih posebnosti. Ena takšnih je, da morajo kandidati popiti poln vrček piva. Povečini pa mladi rudarji to preizkušnjo na vseh skokih čez kožo dobro opravijo. Le redki so, ki se s pivom dalj časa mučijo. K temu dejanju sodijo tudi sodčki za pivo. Novinci stopijo na pokonci postavljen sodček in z njega preskočijo napeto usnjeno kožo, ki jo držijo starejši rudarji.

Letošnji skok čez kožo je brezhibno potekal. Vodja ceremoniale Ciril Grebenšek je novince že prevedel do odločilnega trenutka. Ko pa je zaukazal: »Privajite sode...«, teh ni bilo. Nič ne de, majhen spodrsrlaj, ki sicer dobro in lepo pripravljeno prireditev ni pokvaril.

Ker v Velenju ni pivovarne in le redkokateri krčmar toči odprto pivo, so morali poslati po sode za pivo v Laško. Po nje je šel sofer Vili Črep. In kakaj pivski sodčkov na prireditvi ni bilo? Ne po resnični krivdi soferja. Ta jih je pripeljal! Toda pripeljal je namesto šestih praznih, dvanaest 25-litrskih sodčkov napoljenih s pivom. Res da prepozno, vendar bili so pobni sveže natočenege piva. Mislil je, da rabijo pivo in ne samo prazne sode. V pivovrani niso imeli pedeset litrskih sodov, za to je podvojil število in vestno pripeljal dvanaest manjših.

Kaj so s pivom naredili, ne vemo. Verjetno so ga rudarji koristno uporabili in z njim svoj praznik krepro zalili. Čudni so ti črni možje. Kdo bi mislil, da rabijo za svoj stanovski praznik tudi prazne sode. Tega pivovarji gotovo ne vedo in se jim bi zdelo prav čudno, če bi sofer zahteval in odpeljal prazne sodčke.

Moramo pa povedati, da so fantje v črnih rudarskih oblekah kljub temu svoj krst dobro prestali in korajžno skočili čez kožo v rudarstvo. Zato naj nam prireditelji tradicionalne rudarske prireditve ne zamerijo, če smo zabeležili ta njihov spodrsrlaj, ki je nastal, ne po krivdi soferja, temveč nekoga, ki je mislil, da je dal vozniku točna navodila.

Nudimo dober zaslužek

Avto-moto društvo »Saleška dolina« vabi interese, ki želijo prodajati vstopnice in prospekte za veliko avtomobilsko športno prireditve — avto rally petih dolin — ki bo 18. avgusta v Velenju, da pridejo v pisarno društva na Celjski cesti 4, vsak dan od 7. do 17. ure.

Prodajalcem vstopnic bo mo dal lepo provizijo od prodanega števila reklamnih prospektov in vstopnic.

Avto-moto društvo »Saleška dolina«

Dohodek na druž. člana (v N-din)	Vzgojnina	
	v %	v N-din
do 200	10	11
200 do 300	20	22
300 do 400	30	33
400 do 500	50	55
500 do 600	70	77
600 do 700	90	99
na 700	100	110

V GORENJU MODERNIZIRAMO PROIZVODNJO

Letos je že tretje leto odkar je gospodarstvo Jugoslavije prišlo v obdobje temeljite gospodarske reforme. Glavna naloga gospodarstva je prehod iz ekstenzivnega v intenzivno gospodarjenje. Precejšnje število podjetij je v predreformnem času zelo neracionalno koristilo proizvodne zmogljivosti in število zaposlenih. Zaradi tega so bili tudi rezultati gospodarjenja mnogo slabši, kot bi lahko bili. Strokovnega kadra v gospodarstvu pa je premalo. Prav zavoljo neugodne strokovne sestave sta tudi organizacija dela in tehnologija nazadovali.

Tovarna gospodinjne opreme Gorenje je pričela kot obrtno podjetje in prehod iz obrtništva v industrijsko proizvod-

konstrukcijskih elementov v proizvodnje, kar je terjalo modernjšo organizacijo dela in dober strokovni kader. Vodstvo in samoupravni organi podjetja so se zavedali, da je na področju proizvodnje gospodinjne opreme možno napredovati in osvojiti tržišče le pod pogojem, če dvignejo organizacijo dela in tehnologijo, vsaj na razmere, kot jih imajo moderne italijanske tovarne gospodinjne opreme. Konkurenčen nastop na tržišču gospodinjne opreme je možen le z modernimi proizvodi, ki jih izdelovalec proizvaja z upoštevanjem vseh najsodobnejših konstrukcijskih izvedb in tehnoloških postopkov.

Zaradi tega je tovarna gospodinjne opreme Gorenje morala izpolniti dva osnovna pogoja: ustvariti je morala materialno podlago, ki bo omogočala velika sredstva za modernizacijo proizvodnje in priteniti čimveč usposobljenih strokovnjakov ter jih zaposliti na pomembnih delovnih mestih. Člani kolektiva smo bili poštenjavni. Zvestno smo se odrekli večjim osebnim dohodkom. V podjetju smo ustvarjali akumulacijo in nabirali nova znanja. S tem pa smo tudi ustvarili možnosti, in zadostili obema pogojema.

Prelomno je bilo 1964. leto. V tem letu smo začeli proizvodnjo šteditilnika na tekočem traku. Na ta način smo v enem letu povečali proizvodnjo šteditilnikov od 60 na 120 šteditilnikov dnevno. Prehod iz stare tehnologije na moderno linijsko tehnologijo je prispeval tudi k ugodnejšim ekonomskim rezultatom. Pred letom 1964 smo za izdelavo enega šteditilnika porabili 12 ur, medtem ko po uvedbi verižnega dela na brezkončnih trakovih rabimo za isto delo le 5,5 ur. Rast produktivnosti je bila torej izredno visoka in za razmere polindutrijske proizvodnje skoraj nedosegljiva. Vendar stopnja rasti produktivnosti ni bila primerjalna z rastjo v zapadno evropskih državah gospodinjne opreme in dovoljšna za močnejši konkurenčni poseg na tržišču.

Z novimi vlaganji v modernizacijo proizvodnje, izboljšanja strukture kadrov in sodobnejšimi načini obdelave tržišča, smo se skoraj popolnoma približali italijanski proizvodnji, njihovega obsegu in produktivnosti. Proizvodnja pralnih strojev je že dosegla stopnjo produktivnosti italijanskih proizvajalcev, proizvodnja šteditilnikov pa je že dosegla pri najnovjših aparatih čas 3,4 do 3,6 ur.

Ne glede na to, pa je naše podjetje v slabšem položaju kot tuja podjetja zaradi neustreznosti ali premajhne kvalitete izdelkov kooperantov in višjih cen njihovih izdelkov. Podjetja, ki kooperirajo z Gorenjem, nimajo tudi ustreznih strokovnih kadrov, kar posredno vpliva na poslovni rezultat naše tovarne. Poleg tega pa imamo pretežno zaposleno žensko delovno silo, zaradi česar morajo biti tudi delovna mesta in delovni procesi bolje urejeni. Pri tem pa je Gorenje doseglo zadovoljiv uspeh.

V letu 1968 je Gorenje storilo nov večji napredek v proizvodnji gospodinjne opreme. Ti aparati so konstrukcijsko tako izpopolnjeni, da že lahko dobivamo kvalitete znake večine evropskih držav. Z novimi konstrukcijskimi aparati pa smo zmanjšali tudi proizvodni čas za približno 20 odstotkov, zmogljivosti montažnih trakov pa povečali približno za 30 odstotkov.

Proces modernizacije Gorenja s tem še ni končan. V letu 1968 bomo v Gorenju vložili več kot milijardo starih dinarjev za izpopolnitev tehnološkega procesa. V ta namen smo tudi pridobili firmo »Flovling«, ki bo sodelovala pri urejanju transporta in pritoka materiala. S to ureditvijo se bo produktivnost dela povečala še za nadaljnjih 20 do 30 odstotkov. Zmanjšali pa se bodo tudi stroški poslovanja, kar bo omogočilo še večji poseg in utrditev položaja na tržišču.

Todor Dmitrovič

Tovarišica Slavka Gusič se poslavlja

Po 35-letih uspešnega dela, bo 1. avgusta odšla za službeni pokoj Slavka Gusič, referent za socialno varstvo odraslih v upravi Skupščine občine Velenje. Izredno težke in nevhvaležne naloge v zvezi s socialnim varstvom odraslih je opravljala skoraj dve desetletji.

V tem obdobju se je naša občina spremenila iz nerazvite podeželske občine v izrazito industrializirano družbeno politično skupnost. Hiter razvoj občine je povzročil in še poraja mnoga nova in raznovrstna socialna vprašanja, zlasti probleme med starejšimi ljudi, ki jih je tovarišica Slavka spremljala in

reševala. Reševanje socialnih problemov je bilo izredno težko, saj je za te namene sredstev vedno primanjkovalo. To pa je ni oviralo, saj je znala z malo denarja skrbno gospodariti. Čeprav to ni bila njena dolžnost, je pomagala uveljaviti pravico do pokojnine prenekateremu ostarelemu kmečkemu delavcu ali delavki, ki bi brez njene pomoči še danes ostal brez pokojnine.

Njenega požrtvovalnega dela se bodo spominjali vsi delavci in vsi, ki jim je kdaj koli pomagala. Zato ji vsi skupaj želimo, da bi svoj pokoj preživela zdrava in zadovoljna.

Kakšna so poprečja osebnih dohodkov?

Na zahtevo članstva sindikata in po sklepu plenuma občinskega sindikalnega sveta, ugotovljamo v vsakem tromesečju poprečje osebnih dohodkov na zaposlenega delavca po stopnji strokovne izobrazbe. Zavoljo tega so na občinskem sindikalnem svetu izdelali vzorec osemindvajsetih delovnih organizacij iz gospodarske in negospodarske dejavnosti. V pregledu so te delovne organizacije deljene na industrijo in rudarstvo ter storitvene, družbene in ostale dejavnosti. Pregled torej zajema poprečje osebnih dohodkov za več kot 85 odstotkov zaposlenih delavcev na območju velenjske občine. Zato tudi lahko trdimo, da skupna poprečja po delovnih organizacijah, kakor tudi poprečja po strokovni izobrazbi, dajo primerjalno sliko o višini osebnih dohodkov med delovnimi organizacijami iste ali podobne dejavnosti.

Ker so se pri analizi poprečij osebnih dohodkov na zaposlenega delavca po stopnji strokovne izobrazbe za leto 1967, pojavljale določene dileme

okrog objavljenih podatkov, poudarjamo, da so bila omejena poprečja formirana iz čistih osebnih dohodkov, to je iz izplačanij akontacij na čisti osebni dohodek, ki ga je posamezni delavec določene strokovne izobrazbe ustvaril po vseh osnovah in merilih delitve, tako v polnem in nepolnem delovnem času ter z delom, daljšim kot polni delovni čas; dalje iz nadomestil za bolezní do 30 dni, nadomestil čistih osebnih dohodkov v breme drugih delovnih organizacij, neindividualnih čistih osebnih dohodkov zaostalih izplačil čistih osebnih dohodkov za prejšnje mesece, ter čistih osebnih dohodkov za prejšnje mesece, ter čistih osebnih dohodkov po periodičnih obračunih in zaključnih računih. Poprečja so torej sestavljena po vzorcu Zveznega zavoda za statistiko, z razliko, da so upoštewane stopnje strokovne izobrazbe.

V pregledu poprečja osebnih dohodkov Savinjsko-saleškega zdravstvenega doma Velenje so navedeni osebni dohodki za redni delovni čas. Celotne višine osebnih dohodkov po strokovni izobrazbi za delo zdravstvenih delavcev ni bilo moč dobiti, čeprav je zbiratelj podatkov večkrat urgiral na upravi v Velenju. Zato tudi opozarjamo, da poprečje osebnih dohodkov delavcev v Savinjsko-saleškem zdravstvenem domu niso vračunana v skupno poprečje zaposlenih delavcev v družbenih dejavnostih. Morda ob tem ne bi bilo odveč pripomniti, da ima članstvo polno pravico biti obveščeno o gibanju osebnih dohodkov v občini in to še zlasti v času, ko niti gospodarska situacija niti stanje v skladih zdravstvenega in socialnega zavarovanja ni rožnalo.

Poleg objavljenega pregleda navajamo tudi nekaj splošnih podatkov, ki bodo brez dvoma več ali manj zanimivi. Poprečni osebni dohodek zaposlenih delavcev v občini Velenje v letu 1967 je bil 926 din. v I. tromesečju letos pa 940 din. Poprečni osebni dohodek direktorjev v I. tromesečju letos je bil 2.260,96 din, poprečni najnižji osebni dohodek v občini pa 702,02 din. Koefficient odnosa med poprečnim osebnim dohodkom v občini Velenje in poprečnim najvišjim osebnim dohodkom znaša torej 2,4, koefficient med poprečnim najnižjim osebnim dohodkom v občini in poprečnim najvišjim pa 3,2. Značilnostni koefficienti za posamezne delovne organizacije so razvidni iz objavljenega pregleda poprečij.

Iz Šmartnega ob Paki

Med starima šolama in trgovino Merx polagajo na dveh straneh nove cevi, da bo lahko vrhnja voda, ki priteka iz smeri Malega vrha, v ređu odtekala. Seveda pa bodo morali posestniki jarke očistiti, ker drugače voda ne bo mogla odtekat v Pako.

Spominska plošča, ki je vzdignjena na stari šoli, je v tako slabem stanju, da je potrebna nujne obnove. Ne bi bilo prav, če bi jo morali zaradi brezbrzičnosti pozneje odstraniti, kajti obe učiteljici, znani prosvetno-kulturni de-

lavki iz pred voje v Šmartnem ob Paki zaslužita, da se plošča obnovi. Obe sta dali življenje za našo svobodo. Bili sta tovarišči Mileva Zakrajšek in Hedvika Golež, katerih se starejši Šmarčani še danes s hvaležnostjo spominjajo.

Filmi, ki jih predvajamo pri nas, niso vsi primerne za mladino, posebno šoloobvezno. Ta je nekontrolirano izpostavljena filmskim vplivom, ki jih v dobi dozorevanja ne more pravilno presoditi. Ne gre le za erotično poudarjene filme; morda so za mladega gledalca nevarnejši vedno pogostejši prizori nasilja in groze, po katerih segajo filmski ustvarjalci. Treba bo take vplive omajiti in preprečiti. Imeti bi morali primerne predpise. Če jih ni, pa si lahko vsaka šola izoblikuje določena pravila za obisk filmskih predstav. To je tudi njena naloga. Ni res, da lahko šolarji nemoteno obiskujejo filmske predstave, ki zanje niso primerne in to celo ob večernih urah.

Kje so starši in vzgojitelji? Oboji so za to odgovorni! Pred leti so učenci lahko obiskovali le filme, katere so jim v šoli priporočili. Iz seznama in vsebine, ki ga je predložilo vodstvo šole, so izbrali filme. Pa še te so otroci smeli gledati le v popoldanskih urah. Treba bi bilo ustanoviti odbor pedagogov, staršev in družbeno-političnih delavcev, ki bi dal mnenje glede primernosti filmov za mladino.

Z. K.

Rudarji so se tudi letos spomnili svojih stanskih tovarišev, ki so v oskrbi v domu počitka.

Ob praznovanju dneva rudarjev so oskrbovance obiskali predstavniki sindikalnega odbora rudnika, jim prinesli iskrene čestitke kolektiva ter izročili lepa darila.

1. julija pa je bila prirejena za oskrbovance majhna pogostitev ter koncert rudarske godbe pred domom počitka.

POPREČJE OSEBNIH DOHODKOV V PRVEM TROMESEČJU LETOS NA ZAPOSLENEGA DELAVCA PO STOPNJI DEJANSKE STROKOVNE IZOBRAZBE

Zap. štev.	Delovna organizacija	Višja strokovna izobrazba	Višja strokovna izobrazba	Srednja strokovna izobrazba	Nižja strokovna izobrazba	VKV	KV	PK	NK	Poprečje
1	Termoelektrarna Soštanj	2.170,15	1.619,30	1.181,25	999,40	1.610,30	1.154,70	1.037,60	773,00	1.295,98
2	Polypex Soštanj	1.900,80	1.820,15	1.152,00	1.117,00	845,95	823,70	683,50	685,45	808,30
3	Lesnoindustrijski kombinat Soštanj	1.271,00	791,00	956,00	890,00	899,00	715,00	660,00	620,00	728,00
4	Rudnik lignita Velenje	2.268,97	1.469,83	1.572,37	1.169,78	1.366,01	1.130,00	957,59	817,38	1.149,12
5	TGO »GORENJE« Velenje	1.810,56	1.621,04	1.030,40	809,60	1.177,60	846,40	745,20	647,68	839,51
6	Tovarna usnja Soštanj	1.639,85	1.428,10	973,50	922,90	1.167,30	797,50	667,35	616,21	733,50
7	Rudarski šolski center Velenje	1.795,52	1.695,62	1.518,55	1.060,64	1.588,03	1.265,63	846,15	686,66	1.307,10
Industrija in rudarstvo SKUPAJ		2.015,19	1.585,10	1.229,82	1.060,79	1.379,67	1.078,26	848,54	724,63	1.053,88
8	Chrometal Velenje	—	1.512,60	1.282,80	840,20	1.095,10	988,40	836,90	554,90	824,40
9	Gostinsko podjetje »Paka« Velenje	—	—	893,55	622,57	1.648,40	540,30	509,64	638,10	605,90
10	Izdelovalnica gumiranega papirja Velenje	—	—	1.760,00	—	—	1.137,00	923,00	845,00	1.064,00
11	Komunalno obrtni center Velenje	1.730,10	—	1.115,00	869,05	1.228,10	773,80	768,95	626,90	826,50
12	Obrtno podjetje »Ojka« Šmartno ob Paki	—	—	935,73	613,60	1.090,50	671,17	500,70	507,59	620,14
13	»STIX« Velenje	—	—	1.585,75	907,30	1.236,65	1.040,40	785,25	641,55	859,76
14	Trgovsko podjetje »Bazen« Velenje	1.448,80	1.199,66	928,21	737,50	981,13	786,30	722,05	665,38	801,20
15	Trgovsko podjetje »Velma« Velenje	—	1.679,12	1.061,02	885,85	1.468,95	721,85	—	583,25	790,85
Storitvene dejavnosti SKUPAJ		1.659,82	1.420,72	1.152,50	765,90	1.168,31	776,55	765,10	590,23	776,76
16	Bolnica za TBC Topolšica	2.337,30	1.166,00	1.159,09	907,07	1.058,89	811,88	732,69	624,76	880,36
17	Kreditna banka Velenje	—	1.714,75	1.101,21	1.054,00	—	—	—	—	1.215,47
18	Občinsko sodišče Soštanj	2.110,00	—	946,00	897,00	—	—	—	575,00	1.183,00
19	Osnovna šola Miha Pintar-Toledo Velenje	1.228,95	1.231,75	1.043,05	958,30	—	723,50	570,75	466,10	888,90
20	Osnovna šola Gustava Šilaha Velenje	1.095,34	1.157,81	996,67	—	—	832,00	—	543,84	925,13
21	Skupščina občine Velenje	1.489,00	1.638,00	1.121,00	834,00	—	—	—	597,00	1.082,00
22	Lekarna Soštanj	1.839,20	1.438,00	1.411,10	780,00	—	—	—	568,00	1.207,26
23	Lekarna Velenje	2.046,00	—	1.315,00	—	—	—	—	667,00	1.365,00
24	Komunalni zavod za zaposlovanje Velenje	1.877,00	1.722,00	1.463,00	975,00	—	—	—	—	1.437,00
25	Savinjsko-saleški zdravstveni dom Velenje	1.958,48	1.471,30	1.214,93	871,76	1.361,15	1.133,26	—	527,52	1.159,00
Družbene dejavnosti SKUPAJ		1.801,95	1.344,59	1.106,91	911,80	1.058,89	809,03	716,49	590,94	979,81
26	Kmetijska zadruga Soštanj	1.232,14	—	1.066,46	790,98	1.144,78	757,12	540,54	484,12	722,54
27	SGP »Vegrad« Velenje	1.792,50	1.757,00	1.448,60	949,60	1.378,00	980,50	812,00	721,60	904,50
28	Projektivni biro Velenje	3.266,70	3.662,55	2.161,10	1.022,15	—	—	—	—	2.528,10

Zeleno zlato iz šmarske vinske kleti

V začetku avgusta bo iz sodov trgovskega podjetja VINO Šmarina ob Paki prišlo novo žilavno vino. Zeleno zlato, pod tem imenom bo vino prišlo na trg, bodo polnili v litrske steklenice. Te pa bodo opremljene z bogato etiketo, za katero je izdelal osnutek slikar Jože Horvat-Jaki iz Nazarij.

Vino je dobilo ime po značilnosti, ki je pomembna za precejšnji okolish. Zato so tudi njegov krst pripravili na dan hmeljskega likofa, ki bo letos v Braslovcah. Prodajali ga bodo tudi na flosarskem balu v Ljubnem in na planinskem taboru v Logarski dolini.

Vsaka steklenica bo imela na zadnji strani oštevilčeno etiketo, kar da upati, da proizvajalec iz Smartnega ob Paki pripravljajo svojim kupcem morša nagradno presenečenje.

V Vegradu darila za desetletno delo

Z željo, da se oddolžijo tistim delavcem, ki so že deset let zaposleni v podjetju, so na zadnji seji delavskega sveta splošnega gradbenega podjetja Vegrad, podelili zapadne ure osmim veteranom.

Predsednik delavskega sveta Alojz Mrzel je podelil darila Vinku Ocepku, Mileni Repnikovi, Ivanu Ledniku, Ivanu Svečku, Francu Ojstršku, Villiju Stiplovšku, Rafaelu Grilu in Karlu Kosu.

PRIZNANJA IN NAGRADE

Ob rudarskem prazniku so podelili 66 delavcem rudnika priznanja in nagrade za 20-letno delo v podjetju. Na posebni svečanosti je jubilarne pozdravil predsednik upravnega odbora rudnika Ignat Janko Meh. Nagradjenec je čestital k njihovem pomembnemu jubileju in želel, da bi se nadalje uspešno delali v rudarski delovni skupnosti.

Nagrajeni so bili: Ivan Arčnik, Stanek Avbreht, Ivan Bolha, Martin Drev, Franc Godec, Martin Goršek, Alojz Hriš, Alojz Kočnik, Ivan Koradej, Martin Koren, Rudi Kortnik, Ladislav Krašek, Franc Lipnikar, Anton Kvarčič, Luka Matjčević, Franc Melaniček, Ivan Mravljak, Avgust Oblak, Alojz Pirečnik, Kristijan Pokržič, Miha Ravljen, Ivan Repnik, Franc Skornšek, Mihael Šipek, Ivan Skrlin, Stefan Šuman, Franc Vazner, Vladimir Videmšek, Franc Vilher, Ivan Grm, Jože Jelen, Franc Oblak, Peter Volavec, Jože Čekon, Ivan Hriberšek, Slavko Košan, Franc Memh, Ivan Pirnat, Jože Stropnik, Pavel Planinc, Ivan Grudnik, Edl Kuhar, Alojz Mastnak, Alojzija Brunšek, Leopold Hohenc, Ivan Kolar, Ivan Novinšek, Marija Pristovšek, Avgust Rak, Anton Rančnik, Franc Rednak, Franc Vilher, Stane Cas, Alojz Ravnjak, Ana Chromi, Iva Kalšnik, Hedvika Jelea, Ivan Jelen, Kovač Stanislav, Alojz Prevalnik, Jože Sadek, Marko Šiter, Stanislav Špeh, Ivan Vrabčič in Miha Zaponek.

GOVOR PREDSEDNIKA REPUBLIŠKEGA ODBORA ZZB NOV FRANCA LESKOŠKA-LUKA, KI GA JE IMEL NA PROSLAVI DNEVA VSTAJE V ŠALEKU

Bojevali smo se za pravico in svobodo

Dovolite, da kot pokrovitelj te današnje veličastne 27-letnice vstaje slovenskega naroda in 35-letnice našega gasilskega društva, pozdravim navzoče gasilce, rudarje, kmete in vse delovne ljudi, ki ste se zbrali, da skupaj proslavimo našo revolucionarno pot in pogledamo, kako bomo naprej gradili cilje, ki nam jih je naložila Komunistična partija od samega njenega obstoja.

Tovariši in tovarišice!

Mnogi se še spomnijo, mnogi pa tudi ne, ker ste še premaladi, življenja v stari predvojni Jugoslaviji. V vladi so se menjale reakcionarne stranke, ki so bile v glavnem vse protinarodne in proti delavsko nastrojene.

V stari Jugoslaviji je vladal strasen policijski režim. Obznana, šestojanuarska diktatura, Glavnica — to so bili simboli stare Jugoslavije. Leta in leta so ti protijudski režimi izvajali brezobzirna in krvava nasilja nad delovnim ljudstvom, zatirali narode in narodne manjšine, istočasno pa so dopuščali organizacije nemškega Kulturbunda in odpirali vrata špijonom v armado in državni aparat in s takšno politiko oslabil obrambno moč države.

Pod takšnimi pogoji je Komunistična partija doživljala največje čase. V globoki ilegalni je prilagodila v svoje vrste najodličnejše in najpoštenejše borce.

Komunistična partija pa je znala porabiti vse možnosti proletarne in ilegalne borbe in propagande, da je delovnim ljudem kazala pravično pot za borbo. Čeprav ilegalna, se je trdno povežala z delavskim razredom, kmeti in inteligenci in z vsemi naprednimi borbenimi in demokratičnimi množicami. Tako je v trdni ilegalni borbi šolana partija, oborožena z marksistično znanostjo povežana z mednarodnim delavskim gibanjem in popolnoma samostojna v svojem odločanju specifičnih poteh boja v Jugoslaviji, stopila na čelo naroda in prevzela zanj vso odgovornost.

27 let nas loči od tiste usodne odločitve, ko je Komunistična partija povela slovensko ljudstvo v oborožen boj proti okupatorju.

Slovenske ljudske množice so se združile v vseljudsko narodnoosvobodilno gibanje, postavile svoje glavno poveljstvo partizanskih čet in odredov kot svojo oboroženo silo proti okupatorju in domačim izdajalcem, ker so že ob začetku oboroženega upora in pred njim imele borbeni proletarijat in revolucionarno avantgardo — Komunistično partijo. Znanji pogoji za začetek upora slovenskega naroda na le brez dvoma junaški boj Sovjetske zveze in njenih armad, ki so uničile legendo o Hitlerjevih neuničljivosti.

Za upor je bilo treba najti žiljanskega zdravja in moči. Ko je bil slovenski narod zapisan smrti, so slovenske ljudske množice v sebi odkrile dovolj elementarne moči v boju za svoj obstoj. V nenaknem boju na je proletarijat s svojo enotnostjo in vdanostjo utisnil nečast stvarnosti slovenskemu osvobodilnemu eibanju.

Dogodki so se pred 27 leti prehiteli v bliskovito naglo. Fašistična okupacija pa ni presenetila dobro organizirane, vodilne sile delavskega razreda. Od množičnega odhoda prostovoljcev v obrambo pred fašističnimi zavojalci do ustanovitve prvih partizanskih čet, od politične akcije za združitev vseh patriotskih skupin v Osvobodilno fronto do razširitve njenih temeljnih točk med slovensko ljudstvo je poteklo le nekaj mesecev.

ENOTNO IN TRDNO ORGANIZIRANO LJUDSTVO JE USPEŠNO PREMAGALO SOVRAŽNIKA

Hkrati z razvojem NOV je raslo, se razvijalo in krepilo vseljudsko uporniško gibanje — Osvobodilna fronta. Njeno temeljno naloge — doprinesiti vse, kar je v slovenskih močeh, k zlomu nemškega in italijanskega fašizma, doseči nacionalno osvoboditev in združitev vseh Slovencev — so slovenske ljudske množice sprejele s polnim prepričanjem, neizmerno požrtvovalnostjo in trdnostjo. Štiriletni boj za nacionalno osvoboditev je obrabljalo slovenske množice v boju za socialistično družbeno ureditev. Že od samega začetka je Osvobodilna fronta slovenskega naroda postala država v državi in te postavila tudi temelje socialistične družbene ureditve.

Odveč bi bilo ponavljati zgodovinske dogodke in naštevati uspehe, zmage, žrtve, veličino junštev in bojev med narodnoosvobodilno borbo, povemo lahko le to, da smo zmagali v boju proti okupatorju in domačim izdajalcem zaradi tega, ker smo bili trd-

no organizirani in enotni. Enotni v slovenskem nacionalnem okviru, enotni v težnjah in boju naprednih sil v svetu.

Bojevali smo se za pravico in svobodo, bojevali smo se za pravičnejše odnose med ljudmi in narodi in zato smo premagali fašizem in izvedli ljudsko revolucijo.

MLADI SE NAJ UČIJO NA SLAVNIH DOGODKIH IZ NAŠE ZGODOVINE

Iz naše zgodovine se moramo učiti predvsem sami, učiti pa moramo zlasti naše mlajše tovariše, ki prevzemajo dolžnost in obveznost za nami. Zavedati se moramo, da jih bomo najbolje učili z zgledom in doslednim čuvanjem revolucionarnih tradicij. Veličina ljudske revolucije naj nam bo vodilo tudi v današnjem družbenem življenju. Z njo moramo v prvi vrsti seznanjati našo mladino, seznanjati jo moramo z njeno zgodovino in z njenimi moralnimi in etičnimi prvimi. Moralne in etične prvine revolucije so bile ravno v zanašanju na človeka, na delovnega človeka, na njegove intelektualne in moralne sposobnosti, na njegovo hrabrost in doslednost in zaradi tega v prepričanju, da je mogoče družbo tako postaviti, da bo vsak posameznik znal uresničevati svoj interes za uspeh skupnosti in za napredek skupnosti. Revolucija je pomenila tudi boj za to, da bo vse, kar je ustvarjenega bogastva, skupno bogastvo in da ga bo človek znal upravljati. To je treba znati povedati, pa tudi z delom dokazati. Boj za pravico, za svobodo je od nekdanj prvibjal mladino. In kaj je naš današnji boj drugega kot nadaljevanje boja za pravico in svobodo, nadaljevanje revolucije, ki smo jo začeli z vseljudskim uporom pred 27 leti?

POTREBNI SO ŠE NAPORI VSEH NAS

Odločili smo se za tako-pot našega razvoja, ki bo vse bolj osvojbala človeka, ko bo človek resnično demokratično in samoupravno v organizirani družbi ustvarjal in užival sadove svojega dela. Zapisali smo, da je edino merilo vrednosti človeka njegovo delo in znanje, njegov odnos do dela in do soljudi. Veselimo se, da je tako, čeprav se globoko zavedamo, da bo treba še mnogo truda, da bomo dosledno in povsod uresničili ta načela.

Tovarišice in tovariši!

Danes stojimo pred novimi problemi in nalogami. Hočemo več socializma, pri tem pa razumemo višje materialno stanje posameznika in družbe, večje duhovno bogastvo, višjo kulturo in izobrazbo vsega naroda in več moralne in humanosti v medsebojnih odnosih. Uresničevati in uresničiti ta naša hotenja, potrebe in želje pa se pravi nadaljevati revolucijo, tako da bomo odpirali in odkrivali nova pota v našo prihodnost. Prihodnost pa pomeni oblikovanje novih kvalitativ in družbi, pomeni razvijati in bogatiti dosežke preteklosti. V tem je smisel resnice, da je revolucija vedno mlada in da je pravi revolucionar tisti, ki je po duhu mlad in ustvarjalen, tisti, ki v splošnih prizadevanjih za izboljšanje razmer, v katerih živimo, oblikuje in izboljšuje tudi sebe. V teh naših stremiljenjih, da moramo vedno kot enega važnih elementov imeti spoštovanje do vsakega delovnega človeka in vedno misliti na to, da tudi danes velja, tako kot je bilo za časa same osvobodilne borbe. V tem uveljavljanju posameznika, zlasti v uveljavljanju mladih ljudi, ne sme biti preprika nobena avtoriteta sama po sebi. Vsa naša revolucija nas je naučila, da je avtoriteta lahko samo tisti, ki zna naslonjen na svoje delo in znanje, razvijati iniciativno svojih tovarišev in jih povezati v skupno borbo za cilje revolucije, kot je to delal in neumorno dela veliki strateg naše vstaje, revolucije in socialistične graditve tovariši Tito. (močan aplavz).

Ko se danes v naši družbi srečujemo z različnimi težavami in nasprotji, nam ni težke potiskati smeri za nadaljevanje naše revolucionarne poti. In če hočemo nadaljevati revolucijo, ki so jo naši narodi začeli pred 27 leti, v začetku oboroženega upora proti okupatorju, bomo morali usmeriti vse naše revolucionarne sile v razvijanje samoupravljanja in s tem v nadaljnjo demokratizacijo naše družbe in v vse večje osvojbane človeka. To moramo imeti tembolj pred očmi v trenutku, ko vemo, da so ljudje, ki bi hoteli zavreti razvoj naše družbe v smeri samoupravljanja. To so ljudje, ki bi hoteli, da bi se naša družba

Tovariš Franc Leskošek-Luka je govoril v Šaleku

povrnila na razmere in odnose birokratskega vladanja nad ljudmi. Taki ljudje morajo nujno priti v nasprotje s težnjami in sklepi delavskega razreda o samoupravnem urejanju odnosov med ljudmi.

Tovarišice in tovariši!

22. julij, dan vstaje slovenskega naroda, naj spominja vsakega državljana in vsa bodoča pokolenja na veliki dan, ko je slovenski narod vzelo orožje v svoje roke, na veličastno narodnoosvobodilno borbo in socialno revolucijo, na veliko trpljenje slovenskega naroda in vseh narodov Jugoslavije, na velike žrtve, ki jih je moral dati slovenski in ostali narodi Jugoslavije za svojo nacionalno osvoboditev. Spominja naj mladino in bodoča pokolenja, kako so se njihovi predniki hrabro borili in umirali, da bi oni boljše in srečnejše živeli. Spominja naj jih na vse žrtve, ki so padle za svobodo. Opozarja jih naj, da bodo gojili bratstvo in enotnost med narodi, da ne bo več vojne, da bo vladal mir v svetu.

Vsem tistim osvajalcem, ki so naša hotenja zaslužili in ki zopet rožljajo z orožjem in se pripravljajo na vojno, naj bo 22. julij opozorilo, da živi na tej zemlji milijunski narod in ljudje, ki se znaajo takrat, kadar je njihova svoboda in nevarnost, tudi boriti za svobodo in za svoje pravice, ne glede na žrtve.

PODPRIMO VIETNAMSKO LJUDSTVO V NJEGOVEM PRAVIČNEM BOJU

Danes se v vseh kontinentih sveta borijo narodi za svojo svobodo in enakopravnost. Imperialistične sile so praktično v ofenzivi, pod parolami »boja proti svetovnemu komunizmu« in boja za »svobodni svet« delujejo imperialistične sile povsod, kjerkoli računajo na določen uspeh.

Najbolj krvavo so se imperialistične sile angažirale v boju proti vietnamskemu ljudstvu, ki je praktično bojuje že več kot 26 let za svobodo in neodvisnost. V tej agresiji proti Vietnamu imajo Američani angažiranih več kot 600 tisoč piratov in enote marionetnega sajgonkega režima, ki jih tudi uporabljajo proti narodnoosvobodilni vojski. Vsi skupaj ubijajo starce, žene, otroke in poživajo vasel. Severni Vietnam stalno bombardirajo in so vrgli na Severni Vietnam že več bomb, kakor v drugi svetovni vojni na Hitlerjevo Nemčijo.

Kljub temu, da se v Parizu vršijo pogajanja, reakcionarne imperialistične sile nadaljujejo vojno v Vietnamu. Brezobzirno uničujejo imetje vietnamskega naroda. Vietnamske osvobodilne sile so že celo leto v ofenzivi in se herojsko borijo za svojo svobodo in neodvisnost, da se bo na pogajanjih v Parizu našla politična rešitev, tako da bo odprta pot za definitivno ureditev Vietnamskega problema, ki danes predstavlja stalno nevarnost za mir v svetu.

Borba vietnamskega naroda je tudi naša borba, zato je v tem času Vietnamu potrebna tudi naša še večja pomoč. Naša dolžnost je, da moralno, politično in materialno podpremo vietnamsko ljudstvo v njegovem pravičnem boju.

Naj živi borba za socializem.

Naj živi borba vseh narodov sveta za mir.

Naj živi naš tovariš Tito, veliki borec za mir.

PREČANJA

V razgibanem razvoju naše družbe, v tekmovanju s časom in prizadevanju za čim višjim osebnim standardom, le preradi pozabimo na one, ki so se zaradi boleznii ali podobnih razlogov umaknili ter živijo skriti in neopazni. Mislimo predvsem na one, ki so med zadnjo vojno in po njej z izrednim pogumom in nenehnim delom doprinesli lep delež k svobodi, sreči in lepši prihodnosti svojega naroda in mladi generaciji.

Med takšnimi, ki niso klonili pred fašističnim nasiljem in so tudi po osvoboditvi z vso življenjsko silo zavestno delovali na političnem in družbenem področju, je tudi Marija RAVLJENOVA. V Soštanj, kjer je preživela lep del svojega življenja, je poznana pod imenom Ravljenova mama. Sele pred leti se je preselila v Velenje, kjer živi s sinom Stanetom in njegovo družino, kjer po trdem in nemajh-

pravljenimi za transport v taborišče Dachau, zagledala svojega moža, ni slutila, da se je z njim srečala poslednjič. Njo so prestestili v mariborske zapore, kjer je dočakala osvoboditev.

Z negotovostjo se je vrnila na svoj dom v Soštanj, tem težje, ker se je vračala brez moža. Sele doma je izvedela, da ji je moža pogotnilo nenasitno žrelo dachauskega krematorija. Vendar je Ravljenova mama po vseh pretrpanih strahotah in bolečinah obdržala svoj trden značaj, upravičeno ponosna, da ni nikdar klonila pred nemškim nasiljem.

Obnova porušene domovine je potrebovala prav takšne ljudi. Tudi sedaj se in Ravljenova mama odtegnila nobenemu delu. Aktivno je delala v organizacijah, ter v društvi, vedno odločna in nepristranska. Njene vrline so jo približale ljudem, ki jim je vedno pomagala in so ji še danes hvaležni.

Ne dopustimo, da bi preteklost prezgodaj utonila v vsakdanjost

nem trpljenju mirno preživlja jesen svojega življenja.

Njena zunanost izraža skromnost in plemenitost, nič prisiljenega ni na njej. O svojih težavah ni tožila nikoli, vsakomur pa je rada pomagala, bogata na življenjskih izkušnjah in polna globokega razumevanja. Tudi njej ni bilo vedno najlepše. Močno je občutila stisko splošnega pomankanja pred vojno. Možeži prejemki niso zadoščali za preživljanje družine, še sama se je morala zaposliti kot delavka pri lesni volni v Soštanju. Z vso toplino je vzgojila svoje otroke v naprednem duhu, v pošteni in delovne člane naše družbe.

V času, ko so Nemci po vdoru v našo domovino besneli in obračunavali z naprednimi Slovenci, je Marija vedela za svoje mesto. Prežeta je bila z močno vero v zmago naprednih sil. Kaj hitro se je vključila v narodnoosvobodilno gibanje. Zanesljivo in neutrudno je izpolnjevala dane naloge. Niti ni bila preveč presenečena, ko so začeli nemški policisti v zgodnjih jutranjih urah 11. julija 1944 razbijati po vratih njene doma v Soštanju. Bila je izdana. Gestapovci so jo aretirali skupaj z možem in odpeljali v zapore celjskega Staroga ptstva. Torej kar dva člana iste družine v gestapovski mučilnici. V novembru 1944, ko je med aklenjenimi moškimi, pri-

V kratkem bo Ravljenova mama izpolnila svoj sedemdeseti rojstni dan, po letih trdnega dela in

Marija Ravljen

samoopovedovanja. Lepa in spoštovanja vredna leta! Obdržala je svojo življenjsko silo in vedrino. Po svojih močeh še sodeluje v družbenem življenju in spremlja njen nadaljnji razvoj s polno vero v pravičnost in lepo življenje mlade generacije. Zadolvoljna je sama s seboj, saj se je kar najbolj častno oddolžila svoji domovini v najtežjih letih in bila zato tudi odklikovana.

K lepemu življenjskemu jubileju naj se čestitkam drugih pridruži še naša, kot izraz hvaležnosti za predano opravljeno delo in kot želja, da bi ji bilo vsaj sedaj lepše!

M. T.

Delovna organizacija rudnika lignita Velenje

R A Z P I S U J E

3 prosta učna mesta za

delavke v gostinski stroki

V poštev pridejo kandidatke s končano osemletko, ustreznim zdravstvenim spričevalom ter veseljem do dela v gostinski stroki.

Pismene ali ustmene prijave pošljite najpozneje do 31. julija na kadrovsko-socialni sektor Rudnika lignita Velenje. K prijavi je treba priložiti spričevalo o končani osemletki.

Kadrovska komisija SGP »VEGRAD« Velenje, Saleška 19

razpisuje za šolsko leto 1968/69

PROSTA UČNA MESTA IN ŠTIPENDIJE

- 1 — 15 učnih mest za tesarje
- 2 — 5 učnih mest za zidarje
- 3 — 4 učna mesta za slikopleskarje
- 4 — 1 učno mesto za avtomehnika
- 5 — 2 štipendiji na ekonomski fakulteti
- 6 — 1 štipendijo na gradbeni fakulteti
- 7 — 1 štipendijo na TSS — gradbena smer
- 8 — 1 štipendijo na višji varnostni šoli

Kandidati pod točkami 1, 2, 3 in 4 morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da so dopolnili 15 let, vendar ne smejo biti starejši od 17 let;
2. da so uspešno dokončali osemletko;
3. da so duševno in telesno zdravi in sposobni za izučitev določenega poklica.

Pod točko 5 in 6 imajo prednost študentje višjih letnikov.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

Kandidati naj pošljejo ponudbe s priloženim spričevalom in rojstnim listom Kadrovske komisiji SGP »VEGRAD« Velenje.

Akademija za rudarski praznik

Na predvečer rudarskega praznika je telesno-vzgojno društvo Partizan-Rudar Velenje v sodelovanju s Partizanom iz Soštanja pripravilo prireditev pred kulturnim domom v Velenju. Na prireditvi so prikazali svoje dejavnosti posamezni klubi teh društev. Prireditev je kar lepo uspela in privabila precejšnje število gledalcev.

Se posebno zanimiv je bil prvi tek po ulicah Velenja, na katerem so naši mladinci dosegli zelo dobre rezultate.

Izredno nadarjenemu atletu Zlodej Dragu, ki je na teku zmagal in osvojil prehodni pokal, čestitamo in mu želimo še veliko uspehov na atletski stezi.

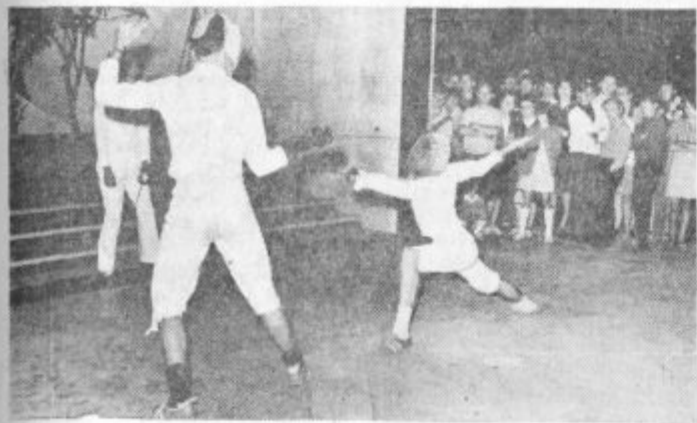
Prehodni pokal prvega teka po ulicah Velenja je osvojil Drago Zlodej

Zelo uspelo točko je pripravila baletno ritmična skupina TVD Partizan Soštanj

Na akademiji pred kulturnim domom je sodeloval tudi težkoatletski klub

Sabljači so pokazali dve borbi s floretom. V prvi borbi sta nastopila mlajša borilca Močilnik in Uranjek, v drugi borbi pa Kobale in Kazazi. Na sliki: Kobale (levi) in Kazazi (desni); sodi Močilnik

Gledalci so z zanimanjem spremljali nastop judoistov

Za kmetovalce

Paša živine nikakor ni novost, ki bi se ji morali čuditi. Ze stoletja so kmetje na ta način čez poletje prekrmlili svojo živino. Marsikdo tudi ugotavlja, da je paša jeseni najcenejši način spravila trave, ki je že zrasla.

Znanost je izstopala iz teh izkušenj vendar je z dolgoletnimi vsestranskimi poskusi prišla do zaključka, ne samo, da je paša najcenejši način spravila pridelka, pač pa, da že s samo pašo pri istem gnojenju dosežemo znatno višje pridelke hranilnih snovi, merjenih v SE.

Se pred desetletjem se je močno širila čista pašna raba travnikov. Na travniku, ki je bil določen za pašo in zagrajen v manjše čredinke, so pasli celo poletje neprestano. Vendar se je pokazalo, da neprestana pašna močno oslabi rušo, ki se v nekaj letih izčrpa.

Zato so, namesto, da bi razdelili travne površine na tiste za poletno krmljenje - pašo in tiste za zimsko krmljenje - spravilo mrve, površine združili in na njih izmenoma pasejo in kosijo. S pašo, kombinirano s košnjo, so prišli do vrste prednosti:

1. Več hranilnih snovi na hektar so pridelali z istimi količinami gnojil, bodi hlevskega gnojla ali mineralnih gnojil.

Vzroki za večji pridelok so:

a) S pašo spravimo travo, takrat, ko ima v sebi mnogo hranilnih vrednosti, zlasti beljakovin. V Avstriji so ugotovili z dolgoletnimi poskusi, da so s 6-kratno košnjo odkosili z enake površine skoraj 3-krat več hranilnih snovi kot s površine, ki so jo kosili dvakrat, a gnojili z istimi količinami gnojil, ker so jo vedno spravljali mlado. Seveda so držali pokošeno seno v poskusu, v široki praksi pa nadomešča 6-kratno košnjo pašo.

b) Pri pašni ni nobenih izgub, kakršne nastopajo pri vseh ostalih načinih spravila. Najdražje je na tleh posušeno od dežja izprano seno.

c) S pašo in košnjo ostankov, ki ji sledi uničenje plevela, se polagoma ustvari enakomerno gosta ruša, v kateri prevladujejo nizke trave. S košnjo pred cvetenjem vsaj enkrat na leto na vsaki površini, si ruša nabere rezerve v koreninah, ki se pri čisti pašni prehitro izčrpajo.

d) Paša izredno dobro, bolj kot katerakoli rastlina, povrne dušična gnojila, ki smo jih vrgli. Z rednim gnojenjem po vsaki izgubi, košnji ali pašni dosežemo presenetljivo dobre rezultate, zlasti ko je ruša z večkratno pašo že zgoščena.

2. Važna prednost pa je prihranek pri delu.

a) S pašo je mnogo manj dela kot s pripravo prilasta, zlasti, če je čreda nekoliko večja.

b) S pašno-kosnim sistemom, kot pravimo kombinirani košnji in pašni, si zmanjšamo delovne konice pri spravilu sena. Površine, katere smo enkrat ali celo dvakrat v začetku pasli, lahko brez škode za kvaliteto mrve kosimo pozneje. Tako se ustvari možnost, da mrvo spravljamo preko maja, junija in julija brez prekinitve, pa vendar vedno v času, ko je še mlada in polnovredna.

Ti razlogi so prepričali kmete v Švici, Nemčiji, Holandiji, Avstriji in tudi Gornji Savinjski dolini, da je pašno-kosni sistem najbolj primerna oblika izkoriščanja travnih površin.

Ni pa dovolj, če vemo, da je pašno-kosni sistem napreden način gospodarjenja. Če hočemo v redu pasti, moramo upoštevati še vrsto zahtev, ki jih zastavlja pred nas uspešna pašna.

1. Velikost trave naj bo 15-25 cm (1 ped). To velikost doseže trava v maju 12-15 dni, junija 11-12, julija 12-13, avgusta 16-18, septembra 23-26 dni, oktober preko 30 dni. V izjemnih primerih je rast trave tudi izven teh mej (izredno gnojenje z dušikom, ugodna ali neugodna razporeditev padavin).

Ce pa je trava večja, naredite živali s teptanjem preveč škode.

2. Velikost čredinke se ravna po zmogljivosti ruše in oskrbe in jo je potrebno v vsakem primeru posebej presoditi.

Ce je ruša dobro pognojena in že zgoščena ter se po vsaki rabi dognouje z dušikom, za dostuje na 1 NŽ (normalno žival) 1,5-2 a. Za srednje dobro rušo računamo 2-2,5 a. Ce pa je potrebno več kot 3 a, smatramo to za nizko obtežbo čredinke.

3. Število čredink je 14-15, če hočemo imeti pašo preko cellega poletja pri zgoraj navedeni velikosti oziroma obtežbi. Priporočljivo pa je za uvedbo več čredink, da se lažje prilagajamo rasti ruše in da pride mo na čredinko vedno takrat, ko je trava najbolj primerna za pašo. Da je trava najbolj izkoriščena, pasemo okrog dva dni na eni čredinki, posebej pa pregrajujemo vsak dan oziroma celo dopoldne ali popoldne.

4. Skupna površina čredink je torej za 1 NŽ preko cellega leta naslednja: 15 x 1,5 a = 22,5 a na odlični ruši za 10 NŽ 2,25, 15 x 2,5 a = 37,5 a, na srednji ruši za 10 NŽ 3,75.

Seveda lahko v maju, juniju in juliju še precej pokosimo, tako ta površina daje še 50 odstotkov zimskega obroka.

Pasti začnemo v naših razmerah že 10. do 15. aprila. Živina se na pašni ne nasiti (se tudi v začetku ne sme), pač pa se ustvari stopničasta ruša v tem, da en dan popasemo eno čredinko, drugi dan drugo. Tako delamo 7-10 dni, dokler ne začnemo z redno pašo.

Gnojenje je drugače kot na ostalih travnih površinah. Jeseni pognojimo lahko del površin s hlevskim gnojem, tiste pa, katere bomo spomladi pokosili, s Thomasovo žlindro in kalijevo soljo. Pomladi gnojimo sredi marca z nitromonkalom 100 do 150 kg (skupaj 500-700 kg bruto), potem pa še po vsaki pašni ali košnji. Če gnojimo poleti z gnojnicami, smemo gnojiti le tiste površine, ki jih bomo prihodnjic kosili.

Živina se ne more namreč pasti na s hlevskim gnojem ali z gnojnicami pogojenih površin, čeprav nekateri avtorji trdijo, da se da navaditi živino tudi na tako pašo.

Važno pa je, da ne skoparimo z dušikom, ki se visoko rentira (izplača), čeprav seveda ob pogoju, da je kalija in fosforja dovolj.

Krmljenje na pašni. Ker manjka v mladi travi sušine, je važno, da dodajamo predvsem zjutraj nekaj kilogramov sena, tudi slabega, če ne gre za visoko proizvodnjo (trenutno) mleka. Sicer pa je dovolj hranilnih snovi, škrobnih enot in beljakovin tudi za 20 litrov mleka. Vendar je pogosto premajhna ješčnost vzrok, da živali ne delajo take proizvodnje, kot bi jo lahko sicer po svojih dednih lastnostih za proizvodnjo mleka.

Od močnih krmil pride v poštev že najcenejša koruza, ki ima manj beljakovin kot ostali koncentri, a je teh v travi dovolj.

Krmljenje pri prehodu na pašo zahteva posebno pozornost. Ce, je prehod prehit, pride pogosto do driske. Zato se morajo živali pasti najprej 1 uro na dan, nato dve uri itd., dokler se počasi ne navadijo na celotni obrok pašne z nekaj kilogrami sena.

Ce nimamo v hlevu napajalnikov, je treba živino pred pašo obvezno napojiti.

Ves čas pašne je treba živini dodajati večje količine rudninskih snovi: po 150 g na kravo na dan, če pa živina zelo molze in če trava zelo hitro raste (taka ima manj rudninskih snovi), pa celo 200 g.

Oskrba pašnikov

Po vsaki pašni, zlasti, če ji sledi pašna, je treba vse kravjeke odpeljati in ostanke pokriti. Ce tega ne storimo, se živina ne bo hotela pasti, kjer so bili prej kravjeke. Tako lahko nastanejo večje »flike«, ki jih živali nočejo popasti.

Živina se lahko pase tudi v strminah, kjer ne moremo kositi več niti s kosilnico. Vendar moramo paziti, da je na takšnih

Paša in pašno-kosni sistem

površinah le, koder ni preizkušeno, sicer se ruša uničuje in nastanejo stezice. Pri pašni v strminah je priporočljivo, da se živina pase samo v smeri navkreber, zato morajo biti čredinke ozke in obrnjene po dolgem navkreber.

Živine ne smemo voditi na pašo dalj kot 1 km. Pri taki razdalji nastanejo še večje izgube pri proizvodnji pa tudi dela je več, kot pa koristi. To velja zlasti za visokoproduktivne krave.

Pasemo spomladi in jeseni,

poleti pa dvakrat, tako da se izognemo najhujši vročini na pašni.

Na pašo naj prihaja živina po stalnih utrjenih poteh - dogonskih poteh.

Najobičajnejši način pašne je z električnim pastirjem, ki je poceni investicija. Z žico in izolatorji ga je mogoče dobiti za pašnik 2-3 ha že za 700 do 750 dinarjev.

Zapisano je nekaj kratkih navodil za pašo, kdor pa je videl, kako to gre, ga pa tako ni treba prepričevati!

Odlikovanja v občinski upravi

Na skromni svečanosti, ki jo je občinska uprava priredila v počastitev 4. julija - dneva borca, je predsednik občinske skupščine izročil odlikovanja štirim delavcem občinskih upravnih organov. Red dela sta prejela Hostnik Marija, mati-čarka v oddelku za upravno-politične zadeve in Mravljak

Franc, upokojeni kurir; medaljo dela pa Bizjak Rudi, hišnik občinske upravne zgradbe ter Pepca Steblovnik, vodja krajevne urada Šmartno ob Paki. Predsednik SFRJ jih je odlikoval za dolgoletno uspešno in poživovalno delo na svojih delovnih mestih.

Sindikalna športna tekmovanja

Sindikalna podružnica RLV je organizirala športna tekmovanja med ekonomskimi enotami rudnika.

Tekmovanja so potekala v izredno športnem duhu in rekreacijskem vzdušju rudniškega kolektiva. Izredno zanimanje za tekmovanja, sestavljanje ekip, protesti in pritožbe na športno komisijo ter množično obiskovana tekmovanja kažejo, da je rekreacija, če je pravilno organizirana in usmerjena, za industrijske delavce izredno privlačna.

Tekmovanja, ki so bila organizirana v nogometu, kegljanju, šahu, streljanju in odbojki, so se pričela že sredi meseca maja, končala pa 29. junija letos. Kot zadnja manifestacija teh prireditev je bila finalna nogometna tekma med ekipami ekonomskih enot klasirnice in jama vzhod ter privlačna nogometna tekma med debelimi in suhimi.

Po izredno borbeni igri obeh finalnih ekip in ob izrednem bodrenju množice gledalcev, je postala letošnji nogometni zmagovalca ekipa klasirnice, ki si je z zmago v finalu priborila prehodni nogometni pokal.

Najboljša ekipa, ki si je v vseh

športnih panogah priborila največ točk in s tem prehodni pokal, je bila ekipa elektrostrojnega obrata, ki je zmagala v kegljanju, streljanju in odbojki.

Ekipa ekonomske enote jama zahod pa je zbrala največ točk v šahu in s tem osvojila prvo mesto ter prehodni pokal.

KEGLJANJE:

1. ESO,
2. zunanji obrat
3. jama zahod.

ODBOJKA:

1. ESO,
2. jama vzhod,
3. uprava.

SAH:

1. jama zahod,
2. jama vzhod,
3. uprava.

STRELJANJE:

1. ESO,
2. klasirnica,
3. jama zahod

NOGOMET:

1. klasirnica,
2. jama zahod
3. uprava.

Pred začetkom nagometne tekme debeli - suhi, so vsakega tekmovalca stehali. Na tehtnici je znani ribič Franc Zevart

Repnik Roman je prejel prehodni pokal, ki ga je v kegljanju osvojila ekipa elektrostrojnega obrata

Nogometaši klasirnice z zasluženim in povržtvovalno priborjenim pokalom

V primeri z marsikom izmed nas, grešnikov, Kolja ni stanoval v študentovskem domu, temveč v lastni zelo lepi sobi. Razen sobe in vseh udobnosti, ki jih daje stanovanje, je imel Kolja še vplivnega strica, visokega funkcionarja v ministrstvu. Zato je Kolja upravičeno sodil, da mu mora soupadati takih okoliščin, kot sta soba s centralno kurjavo in ministrski stric z zvezami, zagotoviti dobro prihodnost in stolček v kakem višjem uradu. Razen tega je Kolja koval še načrte za ženitev.

No, o kakšni nevesti je sanjaril naš Kolja? O lepotici z modrimi očmi? Ne! Zunanost bodoče izvoljenke Koljevega srca ni bila v ospredju njegovih sanj. Seveda bi ne bilo napak, če bi nevesta vrhu vsega bila še čedna, toda lepega obraza ne moreš dati na krožnik. Važno je bilo nekaj drugega: da bo njegova bodoča v skladu z udobno sobo, z vplivnim stricem in tudi z mirno, donosno službico v kakšnem solidnem vladnem uradu, kot je Kolja govoril sam. Najvažnejše pa je, da bo znala dobro kuhati.

Da Kolja je rad dobro jedel, in te svoje skromne strasti niti ni skrival. Njegova rajna stara mati je bila izreden mojster kuharstva in velikokrat smo slišali, kako je Kolja vzdihovaje govoril o rajnici:

«Ah, babica, ljuba babica! Če bi vi, otroci, vedeli, kakšne riževe in jajčne jedi je znala pripraviti, kako čudovito je spekla teletino...»

In oči so se mu napolnile s solzami.

Kolja je dvoril mnogim študentkam, toda imel je smolo, da mu je zmeraj spodletelo. Skrajša je šlo kot po maslu: dekleta so bila še kar mičnih postav, tudi življenje so solidno jemale. Toda ko je Kolja stopil malce v vsakdanost pa rekel: »Oprosti, Marusja (ali Lena, Katja, Zoja, Galja), nekoličan sem lačen. Je morebiti kaj takega za pod zob?« — ko je to rekel, se je vse podrlo.

Saj Kolja res ni računal na kakšne gurmanske specialitete. Ne! Kakšne specialitete bi pa sploh mogel, mimogrede rečeno, terjati od študentke, ki je živela v študentovskem domu? Vendar pa je treba znati sprazniti tudi najnavadnejši kosček mesa.

Marusja (Lena, Katja, Zoja, Gaja) je vzela zavitek že zmetega mesa, odpeljala Koljo v študentovsko menzo, malomarno vrgla meso v ponev pa začela z otročjimi dekliškimi zgodbami zabavati svojega gosta. Polpete, na katere nihče ni pazil, so se smodile, napolnjevalo kuhinjo z dimom, obenem z njimi pa se je smilila tudi Koljeva fantazija. Z dekletom ne bo nič — še navadnih polpet ne zna speči!

Slednjič pa je Kolja vendarle srečal idealno »pricezo iz sanj«. Skupaj z vsem inštitutom smo šli pomagat spravljati letino. Fantje smo spali v veliki sušilnici za seno, skupaj z lastovkami, ki so nas vsako jutro budile z brezskrbnim cvrlikanjem, dekleta pa v poljskih furgonih za traktoriste. Jeditnico smo sami postavili. Kuhale so naše kolegice. Med njimi je bila največji kuharski talent Nina z geološke fakultete, pristrčno in veselo deklet, kot lastovke v naši topi, ki so nam voščile »dobro jutro«, komaj se je čudovito sonce pokazalo na obzorju.

SREČNA ŽENITEV

Kolja je začel jesti po dve porciji vsega, kar je skuhalo črnoka, od sonca porjavela Ninočka. Zvečer, ko smo pred dekliškimi furgoni prirejali ples, je plesal samo z njo.

Nekoč smo opazili, da je čorba preklemano slana. In eden je pripomnil:

»Tovariš, naša kuharica je zaljubljena!»

Kolja je poblisnil z očmi in mu odbrusil:

»Neumnost! Čorba je čudovita. Ravno prav slana!»

Naslednji dan smo zvedeli, da je Kolja zaprosil, naj ga dajo v kuhinjo, da bo pomagal kuharicam. No, zdaj nam je bilo vse jasno.

Vrnilo smo se domov in čez nekaj časa zvedeli, da se bo Kolja oženil z Ninočko. Nihče ni bil presenečen. Sploh pa nam je bila Koljeva ženitev deveta skrb.

Končali smo bili študije, dobivali razporede in odhajali. Kolja je ostal v prestolnici, kot smo pričakovali, kajti stric je izpolnil obljubo.

Jaz sem dobil službo neke daleč, na deželi. Odpotoval sem in obiskal prestolnico šele čez dve leti. Brskajoč po stari beležnici, sem našel številko Koljevega telefona in ga poklical. Oglasil se je Kolja sam.

»Jutri pridi na kosilo, stari prijatelj!« me je povabil s solidnim basom. »Pogovarjala se bova o inštitutu, prijateljih, o vsem mogočem, zdaj pa oprosti, mudi se mi na stanek.«

Kupil sem steklenico konjaka, nekaj cvetov mimoze in naslednji dan, bil je neki praznik, sem potrkal na vrata Koljevega stanovanja. Nihče se ni oglasil. Potrkal sem močnejše in od nekod iz daljave zaslišal Koljev glas: »Pojdi po hodniku, potem pa na desno. Sem v kuhinji...»

Sel sem po hodniku, zavil na desno, odprl kuhinjska vrata in zagledal Kolja. V predpasniku, z napetimi čuti kot lutka na begu je stal pred štedilnikom in nekaj čmaril. Prizor me je presenetil.

»Kje pa je Nina?« sem ga vprašal, ko sva se poljubila.

»Spet v ekspediciji, je mrko odgovoril. »Pojdi v sobo. Vsak čas bo pečeno pa bova jedla.«

Juha je bila strahotna, meso prežgano in čisto brez okusa. Lotil sem se konzerv. Kolja je popil kozarec konjaka. »Moram ti priznati, stari prijatelj, da sem ga grozno polomil,« je rekel in me žalostno pogledal. »Nina je kar naprej v ekspedicijah. Se slišati noče, da bi pustila službo.«

»Pa saj je vendar bila tako... kako bi rekel — gospodinjica. Tako rada je kuhala...«

»Kadar ji to omenim, naravnost pobesni, vse meče po tleh. Pravi, da je bilo tisto takrat splošna potreba. Zdej pa je ona predvsem geolog, šele potem gospodinja.«

Načil si je nov kozarec konjaka in oči so se mu skalile od solz. »Kolja, sem rekel in komaj krotil smeh, ki res ni bil na mestu, »zakaj se pa ne ločiš? Če si se zmotil — naj gre zdaj k vragu! Boš že našel drugo.« »Kako? Ko pa imam to hudčevko tako rad!« je zastokal Kolja. »Kaj mi ostanje — poživžgal se bom na vse pa še sam odšel na vzhod. Bolje, da je ekspedicija polna... Sem že čisto s tira... Celo apetita nimam več...«

Trčila sva in izpila kozareček na Ninočkino zdravje.

TEŽKA KRI

Mimi Malenšek

30

Dolgo je klel in obmetaval z očitki svoji drugi jaz, a ta se ni zmenil za to; drugi jaz se je potil od groze in prisluškoval novim glasovom na dvorišču, ki so se pridruževali prejšnjim. Navsezadnje je nehaj preklijnjati — zdaj je bilo tako vse zaman! Slonel je pri vratih in si spet in spet ponovil »moram, moram vzdržati,« in to je ponavljal kot gramofonska plošča, v kateri se igla nenadoma zatakne, da potem brez konca in kraja ponavlja en sam tožec, zoprni, v mozeg segajoč zvok. Krčevito je zgrabil ključ in ga držal, kakor bi se bal, da mu ga bo nekdo iztrgal in nasilno odklenil vrata. Ni pomislil na to, da med njim in ljudmi zunaj leži mrlič in da bi se iz spoštovanja do njega ustavili, čeprav bi jim Drago odklenil spodnja vrata.

Potem so se glasovi spodaj začeli umirjati. Nič več niso pritekali novi. To je pomenilo, da so se zbrali že vsi vaščani, ki so bili slučajno v lepem nedeljskem popoldnevu doma. Zdej so čakali samo še miličnike in to nikakor ni moglo več dolgo trajati. Ciril si je želel, da bi ga že skoraj uklenili.

Ves čas se ni upal premakniti od vrat. Čutil je, kako mu kaplje znoja polze po hrbtu. Slek je suknič in ga vrgel na posteljo. Potem mu je začel znoj polzeti po stegnih in laktech. Odpel si je srajco, premočeno na hrbtu kakor ob času košnje. Na prsih se mu je nabiral znoj v kapljicah, podobnih drobnim kristalom. Neprestano si je brisal obraz z dlanmi, lasje so se mu pripelili na senca in se mu v mokrih pramenih obesili na čelo. Napeto je prisluškoval, kdaj bo zaslišal ropot motorja. Ko bi že vsaj prišli!

Gledal je proti oknu, preprežen z železnimi križi in v streho domače hiše. Nad streho je mirno stal vrh starega javora, miren, nepremičen v popoldanski vročini, listi so bili široki in zlato ožarjeni kakor listi platan, ki jih je videl v južnih krajih, ko je bil vojak. Če bi mogel videti dalje, bi naravnost v smeri proti zapadu ugledal cerkveni zvonik, nizok, okrogel, rdeč in zraven s sivimi ploščicami pokrito župnišče. To mu je priklicalo v spomin Mihelo. Za minuto ali dve ni mislil nanjo, samo dojemal jo je. Bila je kot plamen, ki mu je žgal ledja in drobovje. All tudi to ne bo nikoli ponehalo, je pomislil. Zdelo se mu je strašnejše kot bojazen pred ljudmi, ki bi ga utegnili raztrgati. Bilo je kot nekakšna žarečina, ki ga bo žgala brez prestanka in ko mu bo izžgala vse misli in vsa čustva, da bo njegova glava prazna kot po veliki pijanosti, se bo pogleznil v otopelost, ki je nekje na meji med življenjem in smrtjo. Takrat nemara ne bo ničesar več razumel — niti tega, da jo je kdaj ljubil in tudi ne tega, da se je zaradi nje hotel zagnati na drug breg življenja in morebiti sploh ne bo več vedel, čemu je pahnil očeta in ga ubil. Tak bo, kakor žival, ki poginja.

Spodaj je rekel nekdo: »Umor menda to ni. Sodili ga bodo za uboj.« Ciril je nakremžil ustnice v spako porogljivega nasmeha. Uboj? To pomeni dvajset let ječe namesto smrtne obsojbe. Razlika ni ravno velika. Po dvajsetih letih se človek, ki je bil ubijalec, nima nikamor vrniti. Na pragu domačije bo zmeraj ležal mrlič in mu branil vstopiti. Tudi med njim in Mihelo bo ležal. Med njim in vsemi ljudmi. Tega ni mogoče spremeniti in čisto vseeno je, če ga obdolže premišljenega umora, Zanj

je to zdaj postalo nepomembno.

V naraščajoči nemir je zadržal motor. Zavil je na dvorišče. Ciril je stopil od vrat. Zdej so prišli, je pomislil. Zdej se mu ni več treba bati, da bi ga ljudje raztrgali. Naslonil se je na posteljno končnico in drhtel od slabosti.

Potem je slišal, kako so se počasi bližali. Naredili so postajo spodaj v skladišču, neskončno dolgo so čakali. Ciril je živo videl pred seboj obraze vaščanov, kako se gnetejo med vrati in jim široko razprte oči strmijo v mrliča. Potem koraki po skladišču. Končno koraki po strmih stopnicah. Preden je utegnil kdo trkati, je odklenil in spopal na prag. Stal je na vrhu stopnic, razkuštran, s premočeno srajco, ki se mu je lepila na prsi in z mlahavo povešenimi rokami. Gledal je nekam v višino, kakor bi se bal, da bi se njegov pogled ne zadel ob mrtveca. Zraven domačega miličnika, s katerim je včasih pil v krajevni gostilni, je videl tuje. Poklicali so jih iz mesta, telefonirali so, zato se je tako zavleklo, mu je blisnilo po možganih. Miličnik je stopil k njemu in začel nekaj spraševati. Ciril je odklonilno zamahnil z roko.

»Pustite formalnosti. Ubil sem ga,« je rekel.

Ljudje so preteče zamrmrali. Njihove oči so postale žgoče od sovraštva. Prebadali so ga s pogledi, on pa je samo mirno stal vrh stopnic in te potil se je, po hrbtu in obrazu mu je curjal znoj. Stegnil je roke, da bi ga uklenili. Miličnik ga je prijel nad komolecem in ga peljal po stopnicah navzdol, varno, kakor bi vodil starca, ki ne more več zanesljivo hoditi. Pri spodnjih stopnicah se je Ciril za trenutek ustavil. Videl je očetave noge, toge, obute v črne nedeljske čevlje in progaste rjave hlače, ki so se zavihale pod razkrcenimi koljeni. Obrata si ni upal gledati. Izognil se je mrliča. Spodaj ga je prijel še drug miličnik. Ljudje so se razmahnili. Miličniki so ga posadili v prikolico, a še zmeraj mu niso uklenili rok in nje-mu se je zdelo čudno, zakaj ga ne uklenjejo. Sam ni vedel, kaj bi z rokami, ki so mu postale odveč, kakor bi več ne pripadale njemu, povedil jih je, potem pa jih je spustil na kolena. Videl je, kako je miličnik — vozač užgal plin in sladkobni vonj plina mu je napolnil nosnice. Na pragu sta jokali dve ženski in pomislil je, da sta to Ana in Cila. Znoj mu je pritekel v oči, ko so začele peči, on pa si jih ni obrisal, kakor bi še vedno mislil, da roke niso več njegove in mu jih samo pomotoma niso uklenili. Samo čakal je, da bi ga končno odpeljali izpred oči grozeče množice.

Vaščani so se strnili okrog Draga in Toneta kakor okrog jedra. Stali so v gosti gruči in gledali Cirila, kako je v samih hlačah in srajci sedel v prikolici, kakor bi se ga vse skupaj ne tikalo. Videli so, da se mu je srajca tesno prilipila na život. Skozi mokro tkanino so izstopale lopatice in mišičasti, ozki hrbet je bil kakor gol. Razumeli so, da mu groza stiska znoj in skoro bi se jim zasmilil. Nekdo je rekel:

»Pa da gre in zaradi kurbe ubije očeta!«

Njegov glas ni bil prepričevalen, zato mu ni nihče odgovoril. Samo stali so in gledali, vse po vrsti pa je prevzemal občutek, kakor da tu di nanje pada del Cirilove krivde. Ali pa morda Zaletove krivde. O tem si še niso bili na jasnem, toda čutili so se krive. Zato so se skoro oddahnil, ko so končno odpeljali človeka...

Človeka, ki je živel med njimi in ni bil nikoli njihov. Toda še preden je motor izginil za ovinkom, so kakor teho občutili, da se ga kljub temu niso znebili. Ostal je med njimi s svojo čudjo, ki se ni mogla prilagoditi njihovim zahtevam, s svojo strahopetno ljubeznijo do tujega dekleta, ki je naposed izbruhnila kot hudournik in hotela podreti vse pregraje, s svojim pečatom ubijalca na licu. Zajedel se jim je v spomin ves beden, uničen, kakrščen je sedel v prikolici, nekakšna žalostna, nesmiselna žrtev za včerajšnji dan.

Se preden se je polegel prah za motorjem, so se začeli razhajati.

13.

Mihela je sedela na obcestnem kamnu, zraven nje na tleh je stal zelenkasti leseni kovček, podoben vojaškim kovčkom, na kovčku je počivala velika kartonska škatlja, prevezana z vrvice in preko vsega je bil vržen še skoro nov zimski plašč. Jutri je bilo še tako zgodnje, da se je dan komaj porajal iz sivine, ona pa je že pol ure sedela ob cesti. Gledala je v beton, vlažen od rose in napeto prisluškovala, če bi se kje zgoraj na cesti oglasil ropot voza ali brnenje avtomobilskega motorja. Ob tej uri še ni bilo podob, vse je bilo samo zvok: žuborenje potoka spodaj pod mostom, oddaljeno petelinje petje, rezek ropot, nagel in enakomeren, ki je na koncu prehajal v visok, disonančni švist žage, ko je rezala prazen zrak, težko sopenje tovarnega vlaka onkraj ravnine, ki se je mrmraje izgubilo in pustilo za seboj občutek praznine in končno prvo škripanje hlevskih vrat, ki so se lenobno in počasi obračala v tečajih. Dekle, ki je sedelo na kamnu, je različno videlo podobo življenja, ki se je dramilo: utrujeni žagar brljava gleda skozi očala in potiska deske v primože, zraven pa nestrpno čaka, da bi prišla jutranja izmena, neke daleč na cesti so delavci, ki gredo peš ali na zanemarjenih kolesih proti opekarni, gospodarji in fantje vstajajo in mečejo živini v jasli zeleno poklajo in kmalu bodo šle ženske molzt krave; na vseh predverjih bodo topotale lesene cokle, živina bo hlastala po krmu, tenki curki mleka bodo peli na dnu pločevinastih žeharjev in mladi dan bo vstal ves sončen in rosen. Zdelo se ji je, da bi ga rada videla, toda tega ni smela in zato je prišla k cesti tako zgodaj. Hotela je oditi iz vasi, še preden bodo ljudje začeli odhajati na polje in tudi na vlak si ni upala, ker bi na postaji videla toliko znanih obrazov.

Bila je močno trudna, tako trudna, da se ji ni ljubilo dvigniti glave in pogledovati vzdolž ceste, ki je v zgorajem koncu tonila v blede meglici. Megla se je zgoščevala in nebo nad njo se je začelo barvati na modro, toda ona vsega tega ni videla. Oči so jo pekle — vso noč je prejkajala. Lojza je sedela zraven nje na postelji in jo izmenoma psovala in tolažila. Od vsega začeta sem vedela kaj bo, ji je govorila, in ti bi morala biti pametnejša; ko te je Zaleto pogljal in sem te vzela pod streho, bi si bila morala čimprej poiskati stanovanje in se odseliti. Če si pa že ostala v vasi, bi bila šla ob popoldnevih delat h kakšnemu kmetu — potem bi ljudje hitro pozabili, zakaj si morala od Zalete. Potem, ko se je že oženil, bi ga pustila v miru... ne, saj vem, da je bil on tisti, ki je silil za teboj, ampak ti bi se ga bila morala otresti! Nikoli nisem zaupala vanj — to ti zdaj lahko povem — in ko je hodil k meni, sem se ga včasih bala. Sedel je tamle na stolu, ravno nasproti postelje in me je gledal — včasih je imel take oči, da sem si mislila: še zadavil me bo! Čutil se je ponižane-ga, ker je bil pri meni, ampak jaz ga nisem prav nič skušala prikleniti nase — ve-

de la sem, da je prišel in bo spet šel in da hodi k meni zato, ker nima druge. Nemara je bil vsega kriv stari, ki je sedel na denarju in mu ni nikoli dal nič — ali pa je bil že sam na sebi tak, da se ni znal ravnati kot drugi ljudje. Saj pravzaprav je tako, da se drugače ni moglo končati... ampak ti boš seveda zmeraj mislila, da bi se bilo lahko bolje izteklo, če bi ga bilo do jutri jutraj pustili v miru. Morda bi se bilo — jaz ne vem — ampak kar verjeti ne morem! Najbrž se boš morala zagovarjati na sodišču in ti je čisto prav — čemu pa si tekla za njim, da ti je le s prstom pomignil? Zdej si seveda užaljena, ko ti pripovedujem same resnične, ampak kriva si bila vsega ti... navsezadnje pa starec tudi ni zaslužil boljšega — zmeraj sem si mislila, da tak skopuh ne more dobro končati! No, jokati ti ni treba in zaradi otroka se ti tudi ni treba obesiti, dovolj jih je že imelo nezakončne otroke in ti najbrž ne boš poslednja! Ampak v kakšne težave se človek pokopje — ubrota pivota zaman, da je dobrotla sirotal — zdaj me bodo tako gotovo poglali iz farovža, kakor gotovo sedim tukaj in vrag vedi, v kakšno luknjo me bodo vtaknili! Končno ima župnik nekaj, na kar se lahko opira v stanovanju je imela cipo, zaradi katere je Ciril ubil očeta, bo rekel in lepega dne mi bodo postavili tole razveženo kramo na cesto. Tega mi prav zares ni bilo treba — ampak tebi ni treba tako tuliti, naj ga obesijo, kaj boljšega si je komaj zaslužil! Imeti ženo in speljati dekle in nazadnje imeti z obema otroki, no, zaradi mene naj ga obesijo... To je trpelo vso noč in Mihela je vso noč prejkajala. Navsezadnje je pobrala svojo priljago, ki jo je pripravila, ker je mislila, da bosta zjutraj s Cirilom odšla. Na cesto pojdem, je rekla Lojzi, morda pride mimo kdo, ki me bo vzel s seboj. Lojza je takoj soglasala; da, je rekla, bolje je, da greš pred dnem, sicer bi te ljudje utegnili zelo surovo nagnati. In bolje bo, da se ne prikažeš več v vas. Ampak če kdaj pridem v mesto, te bom obiskala. Navsezadnje se ti godi krivica. Tega ti seveda razen mene ne bo nihče priznal. Rečem sem zmeraj godi krivica. Če bi bila ti bogata, bi lahko mirno spala v Cirilovi postelji in njega bi ne bili odpeljali v zapor. Tako pa je najbolje, da izgineš še pred dnem in če bo kdo povpraševal po tebi, mu bom povedala svoje, ne skrbi! — Ko je Mihela odhajala, ji je Lojza pomagala nesti priljago. Bilo je še tako temno, da sta si komaj videli v obraz. Na cesti se je poslovila in menila, da bo prav gotovo kdo prišel mimo, če ga pa ne bo, naj se umakne nekoliko višje, kjer je ljudje iz vasi ne bodo mogli videti...

Vse to je ležalo na dekletu kakor težko breme. Na cesti se zmeraj ni bilo nobenega vozila in svetloba je že začela postajati redkejša. Pomislila je, da bi bilo najbolje, če bi se umaknila iz dosega ogorčenih ljudi, toda bila je tako trudna, da ni mogla niti vstati. Nezavedno je opazovala svoj lepi plašč, na katera je bila tako ponosna in si trpklo mislila: Pravzaprav sem prišla v vas zaradi plašča in zaradi novih čevljev. Nič drugega nisem hotela... Tudi to sem bila pripravljena pošteno plačati. Nikoli nisem ničesar terjala zastoj. Tudi od Cirila nisem ničesar zahtevala. Če bi mi bil rekel, da bo pustil ves grunt Cili in da noče vzeti s seboj ničesar, bi bila šla za njim in čisto vseeno bi mi bilo, kako bi živila. On pa tega ni hotel, ker ni mogel živeti brez zavesti, da ima nekaj svojega. To mu je najbrž ležalo v krvi. Njegov brat Miha ni ničesar vzel s seboj, ko je stopil v službo kot veterinar. In toliko ljudi je, ki so si iz nič ustvarili dom! On pa nikoli ni toliko zaupal vase...

Se nadaljuje

SEJA KOMITEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS

RAZGOVOR O NALOGAH KOMUNISTOV V OBČINSKIH ORGANIH

Komunisti iz občinske uprave so pripravili predlog kratkočrnega načrta za izvajanje smernice predsedstva in IK CK ZKJ ter sklepov druge konference občinske organizacije ZKS. V tem načrtu so predvideli naloge komunistov v občinski skupščini, svetih in upravi.

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZK Velenje, ki jo je vodil politični sekretar Kristian Hrastel, so se skupaj z nekaterimi komunisti iz občinske uprave pogovarjali o predvidenih nalogah. Člani komiteja so sprejeli osnutek njihovega načrta. S tem so že pred sprejetjem novih zakonskih predpisov določili, kako bodo komunisti v vseh občinskih organih izpolnjevali naloge in sklepe ter prispevali k razrešitvi družbeno negativnih pojavov.

PROGRAM

Izvajanja smernice predsedstva in IK CKJ ter sklepov II. seje občinske konference ZKS Velenje.

NALOGA KOMUNISTOV V OBČINSKI SKUPŠČINI, SVETIH IN DRUGIH KOLEGIJSKIH ORGANIH.

- Zaradi preobremenitve sej občinske skupščine z mnogimi dodatnimi zadevami bodo sprejeli odlok o prenosu nekaterih zadev na pristojnosti občinske skupščine v delovno področje svetov.
- Zagotoviti večjo aktivnost vseh članov občinskih kolegijskih organov in boljše udeležbo na sejah teh organov. Izboljšati moramo zvezo občinskih odborov z volivci in članov svetov z organizacijami, ki so jih delegirali. Člani, ki svojih dolžnosti v občinskih kolegijskih organih ne opravljajo, je treba razrešiti.
- Sveti občinske skupščine se morajo bolj aktivirati kot politično-izvršni organi občinske skupščine in morajo večkrat obravnavati, kako se izvajajo stališča in sklepi, ki so jih sprejeli na sejah občinske skupščine.
- Med posameznimi sveti je potrebno dosegati večjo koordinacijo in so v ta namen potrebni večkratni sestanki predsednikov svetov.
- Doseči moramo boljše povezavo s poslanci zvezne in republiške skupščine. Prizadevati si moramo, da bodo občinske skupščine večkrat seznanjale s svojim delom in delom skupščine, v katero so izvoljeni, ter da bodo na sejah skupščinskih organov obravnavali probleme volivcev in organizacij naše občine.
- Javnost moramo še bolj kot doslej obveščati z delom občinske skupščine.

— V tej upravi je potrebno ojačati službo za odmero prispevkov in davkov od obrti in gostinstva ter formirati davčno inšpekcijo.

— Z aktom o sistematizaciji delovnih mest v davčni upravi določiti minimalno strokovno izobrazbo, ki jo mora imeti predstojnik občinske davčne uprave, davčni inšpektorji ter odmerni referenti in ostali delavci v občinski državni upravi.

— Izboljšati materialni položaj delavcev, ki odmerjajo in pobirajo prispevke in davke občanov ter urediti takšen sistem delitve osebnih dohodkov, ki bo bolj kot doslej stimuiliral boljše delovne rezultate.

— Doseči, da bodo vodilni delavci in samoupravni organi in delovnih organizacijah podpirali izvajanje občinske davčne politike in ostalih ukrepov proti družbeno negativnim pojavom.

— Na področju preprečevanja družbeno negativnih pojavov:

— Aktivirati komisijo za družbeno nadzorstvo.

— Uvajati postopke po 172. členu zakona o prispevkih in davkih občanov proti tistim, katerih premoženje izvira iz neodbadenih dohodkov.

— Pregledati poslovanje imetnikov dopolnilnih obrti, ki se poleg storitev občanom bavijo še s proizvodno dejavnostjo.

— Opozorjati na razne negativne družbene pojave v družbenem sektorju, kot npr.: na pretirane razpone v osebnih dohodkih; na osebne dohodke zaposlenih, ki ne dosegajo eksistenčnega minimuma; na razne nezakonitosti pri delitvi kreditov, določanju kilometrin, raznih pavyalov itd.; na pojave korupcije v podjetjih, protežiranju določenih zasebnih obrtnikov itd.

NA PODROČJU PRIZADEVANJA ZA DOSEGO VEČJE SAMOUPRAVLJALSKE SOLIDARNOSTI IN VEČJE ZAPOSLENOSTI.

— Izdelati program razvoja obrti in drugih terciarnih dejavnosti v občini in zagotoviti njeno izvajanje.

— V dogovoru z delovnimi organizacijami doseči združevanje njihovih sredstev za stanovanjsko izgradnjo in ponovno pričetni z družbeno racionalnejšo gradnjo stanovanj v blokih.

— Zagotoviti akcijsko izvajanje IS Slovenije o izboljšanju materialnega položaja šolstva.

— Zagotoviti s prispevki občine in gospodarskih organizacij, da bo lahko novoustanovljen sklad za stipendije nadarjenih učencev stipendiral vse nadarjene učence, ki bi ne mogli zaradi socialnih razlogov začeti ali nadaljevati šolanja na srednjih šolah in pedagoški akademiji.

— V največji meri omejiti honorarno delo, nadurno delo in delo upokojencev z relativno zadovoljivimi pokojninami ter namesto njih zaposliti delavce, ki so brezposelni.

— Določiti taka pravila za prispevek

staršev pri kritju stroškov celodnevnega bivanja otrok v šolah in v predšolskih zavodih, da bo na višino prispevka vplival dohodek staršev.

— Pomagati pri zaposlovanju delovnih invalidov in absolventov posebne šole.

— Prizadevati si, da bodo družbena obrtna podjetja in zasebni obrtniki sprejeli čim več vajencev. V zvezi s tem moramo proučiti, ali so dosedanje olajšave pri plačevanju prispevkov za obrtneke z vajenci dovolj stimilirane.

— Prizadevati, da bodo delovne organizacije povečale število stipendij in da bodo vse stipendije podeljene na podlagi javnega razpisa.

Na področju organizacije in dela občinske uprave:

— Zaradi osamosvojitve davčne službe se naj prouči možnost reorganizacije ostalih služb v občinski upravi.

— V občinski upravi se mora formirati služba za proučevanje samoupravnih predpisov delovnih organizacij in za spremljanje izvajanja teh predpisov.

— Proučiti moramo možnost formiranja službe, ki bi skrbelo za izvajanje sklepov zborov volivcev in svetov krajevnih skupnosti, proučevala priprave občanov in skrbelo za obveščanje javnosti.

— Zagotoviti, da bodo imeli v primernem roku vsi delavci občinske uprave tako strokovno izobrazbo, ki je predpisana z aktom o sistematizaciji za njihova delovna mesta.

— Delovanje inšpekcijskih služb moramo izboljšati, urediti njihovo nagrajevanje in povečati število inšpektorjev.

NALOGA NA OSTALIH PODROČJIH.

— Ker je komunalna skupnost socialnega zavarovanja Ravne na Korškem odločila plačevanje anuitet za zdravstvene objekte na prihodnje leto bo nujno povešati osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje. V naši občini bodo občani morali poleg tega plačevati še izredni prispevek, ker je s sklenitvijo ločenega sporazuma o financiranju zdravstvenega varstva za našo občino postala le-ta samostojna različna skupnost, ki mora sama kriti nadpovprečne stroške invalidizacijske zaštite, nosečnic in delovnih nezgod. To bo povzročilo veliko nezadovoljstva med delavci in je potrebno storiti vse, da izredni prispevek za zdravstveno varstvo ne bo previsok.

— Proučiti moramo korišćenje sredstev občinskega komunalnega sklada, ker volivci ugotavljajo, da se nekatera območja komunalno pretirano urejajo, druga pa zanemarjajo.

— V pripravah za volitve v predstavniške organe v začetku prihodnjega leta zagotoviti izvolitev takih odbornikov v občinsko skupščino, ki bodo voljni in sposobni sodelovati pri nadaljnji krepitvi načela samoupravnega sistema in razvoja občine.

Obvestilo postaje milice

Postaja milice Velenje poziva lastnike ukradenih avtomobilskih oznak Rekord, Fortina, Mercedes, Opel, Ford in NSU, da jih dvignejo na postaji milice.

Ferležev uspeh na rallyju Sutjeske

Letošnjega jubilejnega praznovanja na Sutjeski, se je udeležil tudi član AMD Saleška dolina Karel Ferlež, ki je tokrat že drugi sodeloval na velikem avto rallyju Sutjeska. S svojim spačkom je dosegel izreden uspeh. Z veseljem je pokazal osvojene pokale in odgovoril na vprašanja.

Naše bralce bo zanimalo kakšen je rally na Sutjeski?

— Ta tradicionalna prireditev spada po številu udeležencev med največje rallyje v Evropi. Istočasno startajo udeleženci s 30 sekundnim presledkom iz vseh glavnih mest republik na približno 720 km dolgo pot. Udeležence iz Slovenije je pot vodila tako-le: Ljubljana — Zagreb — Slavonški Brod — Derventa — Doboj — Tuzla (prvi dan). Sarajevo — Kladanj — Goražde — Sutjeska (drugi dan). Na vsej poti je bilo pet časovnih kontrol, kamor je bilo treba pripeljati točno ob določenem času. Za vsako minuto prej ali pozneje je dobil voznik po eno kazensko točko. Kjer je bilo možno pot vožnje skrajšati pa so bile še prehodne kontrole. V Vogošću je bilo treba opraviti sprotno vožnjo. Odelek Kladanj — Olovo (24 km) pa prevoziti z določeno hitrostjo. Seveda je treba tudi na cilj v Tjentištu pripeljati v določenem času.

Kako ste uspeli privoziti prvi v Tjentište?

— Startal sem v razredu vozil do 850 ccm, kar je enkrat več od kubature spačka, s katerim sem vozil. Glede na hudo konkurenco močnejših vozil sem vozil razmeroma hitro in sem imel vselej pred kontrolami precejšnjo časovno prednost, tako sem prihajal na kontrole kar se da točno. Najzahvalnejša je bila vožnja na čas Kladanj — Olovo, ker je bilo treba 24 km prevoziti v 36 minutah brez zastavljanja ali vzvratne vožnje. Na cilj sem prispel le dve petinki sekunde prehitro, za kar sem dobil minimalno število kazenskih točk (0,4). To mi je veliko pripomoglo za končno uvrstitev. Tu-

di zadnjo etapo sem dobro vozil in prispel prvi izmed 900 udeležencev v Tjentište, to je dobro uro pred uradnim časom za prihod. To seveda ni vplivalo na razvrstitev.

Nam lahko poveste kakšno posebno doživetje?

— Doživetij je bilo veliko. Hotel bi samo povedati, da sem bil priča nesreči Predraga Kneževića, ki je končal rally v Drini. Znani dirkač me je prehitel s svojim friziranim fikkom. Zaradi velike hitrosti ni mogel izpeljati ovinka pred mostom in je moral zmanjšati hitrost. Zaviranje pa je bilo usodno. Najprej ga je zaneslo proti skupini otrok. Da jih ne bi podrl je spretno zavil na drugo stran in se skoraj ustavil na robu prepada, hip nato pa se je počasi odkotalil po zraku kakšnih 90 metrov v reko Drino. Kaj podobnega lahko vidimo le v filmih. Stekel sem do avtomobila, bil je prazen, dirkač pa sem opazil v grmovju na drugi strani. Medtem so prihitali še drugi ljudje ter ga odnesli na cesto. Sam pa sem hitel obvestiti milico.

Je to vaš največji uspeh v avtomobilizmu?

— Nedvomno. Tokrat sem osvojil kar tri pokale. Pokal za najboljšo uvrščeno spačka. Pokal in 700 din za 5. mesto v skupni uvrstitvi. Pokal za najboljšo uvrščeno vozilo jugoslovanskega AS kluba. Posebno pa sem vesel, da sem premagal ekipo Tomosa iz Kopa, ki je na rallyju vozila tudi amije in diane. Moram priznati, da je temu uspehu pripomogla tudi žena, ki je bila nezmotljiva pri računanju časov in ravnanju s štoparico. Naj povem še to, da sem s svojim spačkom prevozil že 140 tisoč kilometrov.

Sabljači proslavili rudarski praznik in dan boreca

Tretjega in četrtega julija je sabljaški klub »Partizan«-Rudar« Velenje organiziral republiško mladinsko prvenstvo v sabljanju.

Mladi velenjski tekmovalci so poželi lep uspeh. V poedinškem plasmanu je osvojil Kazazi Agim 2. mesto, Andrej Kobale pa 7. mesto. Naš 16-letni tekmovalec Boris Močilnik se je prav tako izredno dobro boril in vse kaže, da se bo prihodnje leto že uspel prebiti v finale.

Zmagovita trojica mladinskega sabljaškega prvenstva Slovenije v floretu. Z leve: Kazazi Agim — Rudar Velenje (2. mesto), Simoniti Iztopija Olimpija Ljubljana (1. mesto), Verdnik Robert — Branik Maribor (3. mesto)

MALI OGLASI

PRODAM
DVOSEDEŽNI MOPED, dobro ohranjen, ugodno prodam. Jože Grabner, Velenje, upokojeniški blok.

OBVEŠČAMO CENJENE BRALCE!
Avgusta, v času letnih počitnic, ne bomo izdali nobene številke SR. Zato prosimo cenjene bralce, da to našo odločitev vzamejo z razumevanjem in znanjem.
Po počitnicah pa bomo spet redno izdajali naš list. Dve številki bomo do konca leta natisnili v večjem obsegu, da ne bomo zavoljo prekinitive oškodovali naših zvestih bralcev.
Uprava in uredništvo SR

KARL FERLEŽ z osvojenimi pokali

Naš potopis Do Ankare in nazaj

(3. nadaljevanje)

BORUT KORUN

Drugi dan vožnje smo se z avtom vred v Galipoliju vkrcali na ladjo in prvič v svojem življenju sem zapustil Evropo.
Po kratki vožnji smo pristali na nasprotni strani v mestecu Canakale. Tu sva se poslovila od prijaznih Avstrijcev, si optala torbe in se kar peš napotila po cesti proti Troji. Prvi stik s turškimi vozniki je bil zelo prijeten. Ustavil nama je »jeep« poln črnoških mladcev. Ko mi je uspelo preiniti se mimo šoferjevega sedeža, sem se za vihrl v mračno ozadje in pristal nekemu na kolenih. Sledil je smeh, da je bilo videti le vrsto bleščočih se zob in že smo se peljali naprej. Na vrsto vprašanj, katerih pomen sva morala enostavno uganiti ali razbrati iz ene same znane besede, sva odgovarjala s pomočjo kretenj, angleščine, nemško-turškega slovarja, s pridom pa sva uporabljala tudi nekaj turških besed, ki sva si jih že zapomnila. Vožnja res ni bila dolgočasna in kar žal nama je bilo, ko sva jih morala zapustiti. Od mesta, kjer sva izstopila pa do Troje je bilo še 5 kilometrov, ki sva jih sklenila kar po prehodu, kajti o kakem vozilu ni bilo ne duha ne sluha.
TROJA
Pričakoval sem, da bo na ruševinah Priamovega mesta kar trlo turistov pa ni bilo tako. Nekaj Nemcev, Francozov in skupina blelih angleških turistov, ki je pazljivo poslušala vodiča, ko jim je na dolgo in široko razlagal, kaklo je Schliemann odkril vseh devet plasti Troje, to je devet mest s tem imenom, ki so zive-

lačni zidov so ostale le ruševine, vse ostalo pa se ni spremenilo, veter je prav tako kot nekoč šumel med vejami košatih hrušk in sonce je bilo prav tako vroče in slepeče kot v tistih davnih časih.
Proti večeru sva se vrnila proti notranjosti do ceste, ki naj bi naju pripeljala v Smirno. Med potjo sva se hotela pri nekem vodnjaku oskrbeti z vodo, vendar ni bilo nikjer nobenega vedra. Ko sva tako sedela in tuhtala kako priti do vode, se nama je radovedno približala skupina otrok. Zagoreli, boski fantki so stali spredej, v ozadju pa so se plaho in sramežljivo stiskale deklice, zavite v revne obleke. Pokazala sva jima, da jih hočeva fotografirati. Obrazi so se jim razlezi v blažen smehljaj in nikakor niso vedeli kako se naj razvrstijo ob vodnjaku. Nekatere deklice so pobegnile, druge so vztrajno zrle v tla ali stran in le najpogumnejše so se kdaj za kdaj nasmehlele proti objektivu. Dečki so bili pogumnejši. Obstopili so naju ter naju spraševali desetine stvari in

lenilo borovcev zamenjala bolj sivkasta barva. V ta svet se zajeda Egejsko morje v obliki zaliva ob katerem leži mesto Edremit. Ko sva se vozila preko teh grebenov ter skozi divje soteske, sva večkrat zagledala njegovo sinjino. Daleč pod nami so se gozdovi končavali tik ob morju in od razbijajočih ter penočih se valov jih je ločil le ozek peščen pas.
Tovornjak, ki naju je prevažal po tej lepi deželi nama je omogočil, da sva se vseh lepot res v pravem pomenu besede naučila. Kadar smo se vzpenjali v klanec sem imel občutek, da bom moral vsak čas izstopiti in ga potisniti. Kadar je šlo navzdol pa tudi ni šlo nič hitreje, ker je šofer držal nogo ves čas na pedalu zavore. S takim vzolom bi v nasprotnem primeru med temi soteskami in strmimi pobočji gotovo tvegali življenje nas vseh. Pokrova nad motorjem je verjetno dolgo ni bilo več, za silo ga je nadoščala umazana platnena plahta. Barvo in poreklo kamiona bi bilo tudi strokovnjakom že kar težko ugotoviti.

Sekretariat občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij Velenje je pregledal delo v pretekli sezoni

AMATERSTVO NE POJEMA

NA SEJI 25. JUNIJA JE SEKRETARIAT OBČINSKEGA SVETA ZKPOS VELENJE PREGLEDAL IN OCENIL DELO KULTURNO PROSVETNIH DRUŠTEV TER DELO SOSVETOV OBČINSKEGA SVETA.

Pregled dejavnosti društev je pokazal, da amatersko kulturno prosvetno delo v pretekli sezoni ni toliko zaostajalo po kolkosti kot po kakovosti, kar pa je pogojeno s pomanjkanjem strokovno usposobljenih kadrov v društvih.

Izrazilo se je povzdignila kvaliteta mladinskega petja. Poseben uspeh so doživeli pevski zbori, ki so se udeležili republiške revije mladinskih pevskih zborov Slovenije v Zagorju — otroški pevski zbor osnovne šole v Skalah pod vodstvom Pavle Lipnik, mladinski pevski zbor osnovne šole Miha Pintar-Toledo pod vodstvom Rože Veber in dekliški pevski zbor gimnazije pod vodstvom prof. Marina — saj so nastopili na zaključnem dnevu revije med visoko kvaliteten zbori Slovenije. Med nastopajočimi zbori pa je dobil izredno lepa priznanja glasbenih strokovnjakov, na čelu s prof. Radovanom Gobcem, mladinski pevski zbor osnovne šole Miha Pintar-Toledo, ki ga vodi Roža Veber in ga lahko uvrščamo med resne konkandidate za Celjski pevski festival.

Po analizi lastnega dela odnošna dela sosvetov je sekretariat sprejel med ostalimi tudi pet sklepov kot osnovo za delo v sezoni 1968/69, in sicer:

1. Po osvojitvi programskega koncepta z dne 28. 6. 1967 in reorganizacijo občinskega sveta na konferenci 26. 10. 1967 so bili formirani sosveti kot samostojni akcijski organi po svojih področjih dejavnosti. Njihova naloga je, po eni strani, strokovno proučiti in analizirati problematiko kulturne dejavnosti v občini, najti izhodišča za njeno reševanje in s tem postaviti temelje srednjeročnega programa razvoja kulture v občini, po drugi strani pa je njihova naloga izvajanje konkretnih akcij v občinskem merilu in strokovna pomoč društvom.

Sekretariat ugotavlja, da je bilo izvedenih nekaj konkretnih akcij na likovnem področju in vse predvidene akcije na

lovjanja s sosednimi občinami in predvajanje filmov po obrobnih krajih in šolah občine. Posebno skrb je treba posvetiti vzgoji organizacijskega in strokovnega kadra v društvih in že med sezono pripraviti in določiti konkandidate za strokovne tečaje, ki jih prireja Republiški svet ZKPOS v poletnih mesecih.

2. Osnova kulturni dejavnosti v občini še vedno ostane okvirni načrt programske politike sprejet 28. 6. 1967, ki zajema tudi programske načrte sprejete 8. 9. 1965 in 28. 10. 1966, ki pa doslej še niso uresničeni.

3. Sekretariat nalaga vsem društvom nalogo za dosledno izvajanje okvirnega načrta programske politike, zato predlaga društvom, da začno pravčasno s pripravami na sezono, ki se naj začne s septembrom.

V ta namen je potrebno sklicati volilne ali delovne občne zbornice društev že v začetku septembra s pripravljenimi programi dela.

5. Sekretariat je mnenja, da so posamezne dramske in zabavne prireditve, predvsem raznih gostujočih skupin, globoko pod kulturnim nivojem v interpretaciji predvsem pa v izbiri tekstov. Zaradi takšne prireditve ocenjeval v skladu s 1. odstavkom 4. člena pravilnika o razdeljevanju sredstev za 25 % nižje od osnovne vrednosti točke.

Člani sekretariata so bili mnenja, da bi zaradi nekajletne nedejavnosti Svobode Velenje Skupščina občine Velenje izdala odlok o prenehanju društva, ker nima pogojev za nadaljnji obstoj (društvo ni niti registrirano), sredstva Svobode pa naj bi se prenesla na programski svet zavoda Dom kulture Velenje. Programski svet zavoda pa je treba razširiti, ne glede na odlok Skupščine Velenje o ustanovitvi zavoda, ki predvideva za programski svet samo opravljanje zadev iz 8. člena temeljnega zakona o filmu, da bi le-ta lahko vodil in zajel amaterske kulturne dejavnosti, ki jih sedaj, zaradi nedejavnosti Svobode Velenje v Velenju sploh ni.

Člani sekretariata so bili mnenja, da bi zaradi nekajletne nedejavnosti Svobode Velenje izdala odlok o prenehanju društva, ker nima pogojev za nadaljnji obstoj (društvo ni niti registrirano), sredstva Svobode pa naj bi se prenesla na programski svet zavoda Dom kulture Velenje. Programski svet zavoda pa je treba razširiti, ne glede na odlok Skupščine Velenje o ustanovitvi zavoda, ki predvideva za programski svet samo opravljanje zadev iz 8. člena temeljnega zakona o filmu, da bi le-ta lahko vodil in zajel amaterske kulturne dejavnosti, ki jih sedaj, zaradi nedejavnosti Svobode Velenje v Velenju sploh ni.

Člani sekretariata so bili mnenja, da bi zaradi nekajletne nedejavnosti Svobode Velenje izdala odlok o prenehanju društva, ker nima pogojev za nadaljnji obstoj (društvo ni niti registrirano), sredstva Svobode pa naj bi se prenesla na programski svet zavoda Dom kulture Velenje. Programski svet zavoda pa je treba razširiti, ne glede na odlok Skupščine Velenje o ustanovitvi zavoda, ki predvideva za programski svet samo opravljanje zadev iz 8. člena temeljnega zakona o filmu, da bi le-ta lahko vodil in zajel amaterske kulturne dejavnosti, ki jih sedaj, zaradi nedejavnosti Svobode Velenje v Velenju sploh ni.

Laznik

Na zmagovalni oder se je povzpela tudi Velenjčan **FRANCI BLATNIK**

Največ zaslug za afirmacijo jugoslovanskega kotalkarskega športa v svetu ima brez dvoma nadarjeni kotalkar **Franci Blatnik** iz Velenja, ki je zavzel odlično drugo mesto med 14 tekmovalci.

Ze v obveznih likih je bil zelo zanesljiv in dosegel drugo mesto. S svojim prostim programom pa je navdušil okoli 1000 gledalcev, ki so z aplavzom spremljali njegovo izvajanje. Srebrna kolajna mu bo nedvomno vzpodbuda za še bolj zagrizeno treniranje. Na skrajnjem svetovnem prvenstvu v Španiji, pa se bo skušal potegovati za boljše mesto.

Slavko Korenič je nastopil kar dvakrat. Najprej v tekmovanju športnih dvojic z **Natašo Dermol**. Dosegla sta peto mesto med devetimi pari. Nato pa je nastopil še pri moških posameznih. Po obveznih likih je bil na 11. mestu, ker je med izvajanjem naredil težjo napako. Prosti program pa je izvedel zelo dobro tako, da je v končni uvrstitvi dosegel 7. mesto **Bojan Osolinik** je bil deveti, **Milan Jurčič** pa trinajsti.

mesreče

DECEK PRED AVTOMOBIL

JOZE HERLAH iz Velenja, Saleška c. 16, se je 24. junija peljal po Celjski cesti z osebnim avtomobilom «Renault» CE 97-12. Pri kloku pa je na cesto pripeljal s kolesom otrok **STANKO CUJEZ**. Ta se ni prepračil, če je cesta prasta in je zadel v Herlahov avtomobil. Priselnost voznika avtomobila je preprečila hujšo prometno nesrečo, ki bi se lahko za dekca končala s težimi posledicami. Na avtomobilu pa je povzročena škoda za približno 500 dinarjev.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

V križišču pri gasilskem domu na Celjski cesti je voznik **STEFAN HALOZAN** iz Velenja s svojim osebnim avtomobilom CE 170-08 izsiljeval prednost, ker ni upošteval prometnega znaka in se zaletel v «fiat 1300», ki ga je vozil **BOGOMIR JURAK** iz Prihove 23.

NESRECA NA BLAGEM OVINKU

Z osebnim avtomobilom «Renault R-10» reg. št. CE 119-12, je 27. junija ob 3. uri zjutraj vozil iz Velenja proti Paki **OSKAR PISTOR** iz Velenja, Saleška 14/a. V blagem ovinku je voznika zaneslo in je zapeljal z avtomobilom s ceste. Pri tem je tresčil v telefonski drog in ga zlomil, nato pa se je zaletel v Andrejev križ. Voznika je pri nesreči vrglo iz avtomobila, avtomobil pa je drsel več metrov naprej in se ustavil ob cesti. Na vozilu je nastalo škoda za več kot 10 tisoč dinarjev, Ceprav je bil voznik le lažje poškodovan, nesreče ni prijavil.

ALKOHOL IN NEPRIMERNA HITROST

Z mopedom je **MIHAEL VOVK** iz Velenja, Prešernova 8, v Bevciah zaradi neprimerne hitrosti in vinjenosti zapeljal s ceste in se zaletel v občinski kamen. Ker si je pri padcu poškodoval desno nogo v stopalu, so ga prepeljali v bolnišnico.

KOLESAR V TOVORNJAK

Kolesar **ERNEST COKAN** iz Laz 31, je 9. julija pripeljal s stranske poti in ni upošteval neprednostnega prometnega znaka. Po glavni cesti v Črnovi pa je takrat pripeljal tovarnjak CE 83-39 **FRANC DOBNIK** iz Razborja 26. S kolesom se je Cokan zaletel v tovarnjak in ga je zaradi tega vrglo 6 metrov daleč na travnik. Pri tem si je kolesar zlomil ključnico in dobil poškodbe na levi roki.

NESRECA ZARADI PREMAJHNE RAZDALJE

Voznik tovarnjaka z reg. št. GO 35-06, **IVAN CERNIC** iz Cerknega 90 je s premajhno varnostno razdaljo vozil za osebnim avtomobilom, ki ga je pred njim po Celjski cesti vozil **IGNAC JURKOVSEK** iz Velenja, Kajuhova 36. Zato je spregledal, ko je Jurkovšek nakazal spremembo smeri vožnje in se s tovarnjakom zaletel v zadnji del osebnega avtomobila.

ODLIČEN USPEH BLATNIKA

III. MEDNARODNI KRITERIJ JE POTRDIL VELIK NAPREDEK JUGOSLOVANSKIH PREDSTAVNIKOV, OBENEM TUDI VELENSKIH, KI SO SESTAVLJALI PRETEŽEN DEL REPREZENTANCE.

V tridnevnem tekmovanju je na kotalkarski plošči nastopilo 50 kotalkarjev iz šestih evropskih držav — Anglije, ZR Nemčije, DR Nemčije, Italije, Nizozemske in Jugoslavije.

Med ženskami je Binca Kristanova dosegla 4. mesto, takoj za tremi tekmovalkami iz DR Nemčije. **Duška Fišerjeva** pa je dosegla 13. mesto med osemnajstimi tekmovalkami in je po tem kriteriju četrta najboljša kotalkarica v državi.

Pri športnih parih sta se na odlično 3. mesto uvrstila Mitja Sketa — Barbara Senk, drugi velenjski par **Tatjana Vivod — Milan Jurčič** pa je zavzel 6. mesto.

Zmagovalci III. mednarodnega kriterija:

Moški posamežno:

1. M. Gallmanu ZR Nemčija	1043,40
2. F. Blatnik Jugoslavija	1029,10
3. G. Richer Vel. Britanija	1005,60

Zenske posamežno:

1. Renata Zedworny ZR Nemčija	1098,50
4. Binca Kristan Jugoslavija	1054,00

Športni pari:	
1. Hauss — Häfner ZR Nemčija	57,
3. M. Sketa — B. Senk Jugoslavija	51,
5. S. Korenič — N. Dermol Jugoslavija	46,

Plesni pari:	
1. Watkins — Bruce Vel. Britanija	118,

* Organizacija tekmovanja, ki je bila v rokah domačega državnega kotalkarskega kluba, je bila odlična. Vsi udeleženci so se zadovoljni razšli z željo, da se prihodnje leto ponovno srečajo v Velenju v še večjem številu.

Zmagovalci v plesnih parih

ZLOMILO MU JE NOGO

Iz kamnoloma v Cirkovcih je po poljski cesti vozil pesek s traktorjem «retar» CE 174-60 voznik **IVAN LEMEZ**, doma iz Cirkove št. 8. V kamnolomu so otroci za šolo sejali pesek. Pri zadnji vožnji so se spravili na voz, ki ga je vlekel traktor in se z njim odpravil v vas. 14-letni **VINKO JEVSKEK** iz Velenja pa je padel pod voz in bil pri tem hujše poškodovan. Zlomilo mu je levo nogo, ker je čez njo zapeljal kolo. Dečka so odpeljali v bolnišnico. Nesreče ni nihče prijavil.

S FICKOM V PAKO

JOZE ZAJC je 23. junija ob 23. uri z neprimerno hitrostjo zavozil v ovnik na novem odseku ceste v Prilogah. Njegov avtomobil je začelo tako močno zanašati, da je zdrsnil reko Pako. Na srečo pa se voznik ni nič zgodilo.

KRIZIŠČE BREZ PROMETNEGA ZNAKA

V križišču na Elenkovi cesti s Kidričevo ceto, sta 23. junija dopoldne trčila z osebnima avtomobiloma **MAR-**

Razpisna komisija sveta delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Velenje ponovno

RAZPISUJE
prosto delovno mesto

referenta za komunalne investicije in nadzor

Poleg pogojev iz 23. člena zakona o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih v SR Sloveniji mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomirani gradbeni ali komunalni inženir z dveletnimi delovnimi izkušnjami ali
- gradbeni tehnik s petletnimi delovnimi izkušnjami;
- opravljen strokovni izpit.

Osebni dohodek je določen s pravilnikom o delitvi dohodka v upravi Skupščine občine Velenje. Poskusno delo traja 3 mesece.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi tega razpisa. Kandidati naj priložijo k prijavi kratek življenjepis z navedbo dosedanjih zaposlitev in prepis diplome.

ZAHVALA

Ob tragični smrti našega sina in brata

MARSEK MARJANA

se iskreno zahvaljujemo rudarski godbi, rudarjem za častno stražo, za pomoč pa tovarišu Jožetu Volku, Cirilu Grebensku ter vsem, ki so ga polnoštevilno spremljali na njegovi zadnji poti ter darovali vence. Zahvaljujemo se tudi govorniku.

Zalužoji: mati, brat Ferdo, dobra prijateljica Cveta Podlajšek in ostali sorodniki

NOVO

izmed sto vin se najbolje prileže...

VESELI MARTIN

VESELI MARTIN je novo vino Trgovskega podjetja VINO Smartno ob Paki